

» Pelimusiikki
päätoimena

» Radio edelleen
suosikkimedia

» Music Finland
aloittaa toimintansa

Teostory

TEOSTON ASIAKASLEHTI 1 | 2012

Mirelin
riisuttua
minimalismia

Kaikki lähtee musiikista

TOMI KORHONEN

VIIME VUONNA Turku sai kunnian toimia Euroopan kulttuuripääkaupunkina yhdessä Tallinnan kanssa. Tässä lehdessä vuoden saavutuksia tarkastellaan lähemmin.

YKSI VUODEN PÄÄTAVOITTEISTA oli hyvinvoinnin vahvistaminen. Pääviesti oli ”Kulttuuri tekee hyvää” ja tähän viestiin myös uskottiin: yli 6 000 tilaisuudessa vieraili kaikki-

aan noin puoli miljoonaa suomalaista.

SELVITYSTENKIN MUKAAN ihmiset nauttivat eniten siitä, että kulttuuri ja taide tulivat kaduille, lähelle ihmisiä. Suomalainen kulttuuri siis osoitti elinvoimansa.

TURUSSA HALUTTIIN PANOSTAA nimenomaan suomalaiseen musiikkiin, joka oli hyvin edustettuna monessa genressä, oopperasta jazziin. Kotimaista konemusiikkia Turku on puolestaan nostanut kansainvälisesti esiin markkinoinnissaan jo vuodesta 2010 saakka.

NÄMÄ PANOSTUKSET MYÖS NÄKYIVÄT. Teoston tilastojen mukaan kulttuuripääkaupunkivuosi lisäsi selkeästi kotimaisen musiikin käyttöä Turussa. Alustavien arvioiden mukaan elävän musiikin tapahtumien määrä kasvoi noin yhdeksän prosenttia edellisvuodesta.

KAIKEN TÄMÄN LISÄKSI Turussa onnistuttiin puhaltamaan roihuun me-henki ja ylpeys omasta kaupungista. Turun satsaukset kantavat varmasti pitkälle kulttuuripääkaupunkivuoden jälkeenkin.

SUOMALAISEN MUSIIKIN ASEMA kotimaassaan on ollut euroopalaisittain perinteisesti vahva. Suomalaiset ovat kuunnelleet ja kuluttaneet suomalaista musiikkia. Tämä asema on saavutettu ilman lainsäädännöllisiä toimenpiteitä – toisin kuin esimerkiksi Ranskassa, missä radioiden on muun muassa soitettava tietty kiintiö ranskalaista musiikkia.

MUTTA ONKO suomalaisen musiikin asema omilla päämarkkinoillaan uhattuna? Kuinka elinvoimaista suomalainen musiikki tänä päivänä on ja mitkä seikat siihen vaikuttavat?

Turussa haluttiin panostaa suomalaiseen musiikkiin.

MILLÄ MITTAREILLA elinvoimaisuutta mitataan? Kaupallinen menestys on toki yksi mittari, mutta aivan yhtä hyvin elinvoimaisuudella voidaan viitata myös musiikin pitkäaikaisempiin ja vaikeam-

min mitattaviin vaikutuksiin, esimerkiksi juuri ihmisten hyvinvointiin ja kulttuurisen pääoman kertymiseen.

KESKUSTELUA suomalaisen musiikin elinvoimaisuudesta tullaan jatkamaan Helsingissä 23. toukokuuta järjestettävässä Teoston kevätseminaarissa. Seminaarissa kuullaan puheenvuoroja niin musiikin tekijöiltä, kustantajilta, jakelijoilta kuin tutkijoiltakin. Seminaarissa tullaan lisäksi julkaisemaan tuoreita tilastoja siitä, kuinka paljon suomalaiset kuuntelevat suomalaista musiikkia. Vilkasta kevättä ja vilkasta keskustelua odotellessa.

"MUSIC FINLAND PURKAA PÄÄL-
LEKKÄISYYKSIÄ JA PARANTAA
TIEDONKULKUA." s. 18-20

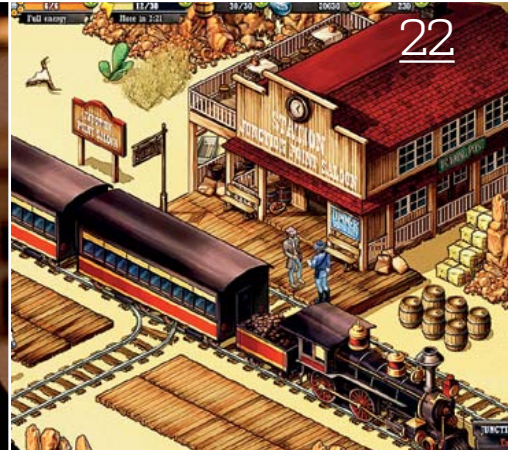
18

32

4

22

10

"ON OLLUT KIVA NÄHDÄ, ETTÄ TÄÄ EI OLE
PELKÄSTÄÄN JOTAIN NUORTEN HIPSTERIEN
MUSIIKKIA." Mirel Wagner s. 4-9

21

1:2012

Tässä numerossa

- 4** Mirel Wagnerin alastomaksi riisuttu musiikki puhuttelee.
- 10** Vuosi 2012 toi mukanaan monta muutosta radiokanaville.
- 14** Live-keikkojen ajankohtaiset asiat olivat pääosassa Seinäjoen Mars-tapahtumassa.
- 18** Uusi Music Finland ry työstää toimintastrategiaansa.
- 22** Suomessa on vain kourallinen päätoimisia pelimusiikin tekijöitä. Yksi heistä on Henri Sorvali.
- 32** Turun kulttuuripääkaupunkivuosi nosti esiin kotimaista musiikkia.
- 36** Ylen hallituksen uusi jäsen Kikka Laitinen puhuu kotimaisen musiikin puolesta.

KANNEN KUVA: JUSSI PUUKKONEN

TEOSTORY

on Teoston tiedotus- ja asiakaslehti sekä tekijänoikeusalan yleinen keskustelufoorumi. Kirjoitukset eivät välttämättä edusta Teoston kantaa.

JULKAISUJA

Säveltäjäin Tekijänoikeustoimisto Teosto r.y.,
Lauttasaarentie 1, 00200 Helsinki
puh. (09) 681 011, faksi (09) 677 134
sähköposti: teostory@teosto.fi

TOIMITUS

Tomi Korhonen (päätoimittaja)
Marja-Leena Karjula (toimitussihteeri)
Mika Kauhanen (toimittaja)

ULKOASU

Neutron Design

PAINO

Forssa Print

ISSN 1236-6757
37. vuosikerta

Teosto on kansainvälisen tekijänoikeusjärjestöjen yhteistyöelimen Cisacin jäsen.

listetty

Viime vuonna Mirel Wagnerin esikoisalbumi riisui kriitikot aseista Suomessa. Nyt arvostelumenestys jatkuu muualla Euroopassa. Tinkimättömän laulaja-lauluntekijän ei ole tarvinnut tehdä muuta kuin antaa alastomaksi riisutun musiikkinsa puhua.

TEKSTI JANNE FLINKKILÄ | KUVAT JUSSI PUIKKONEN

ksinäinen

ammikuussa 2011 haastattelin Ylioppilaslehteen juuri esi-
koislevynsä valmiiksi saanutta
laulaja-lauluntekijää. Nuori
nainen puhui ikiaikaisista
miehistä: **Leonard Cohenista,**
Mississippi John Hurtista,

Muddy Watersista ja Skip Jamesista. Kutsuin hänen debyyttiään ”vuoden pelottavimmaksi levyksi”, vaikka vuosi oli vasta aluillaan. Levyn lyriikat huokuivat kalmankatkuista romantiikkaa ja tulkinta oli riisuttu niin alastomaksi, että puistatti.

Nyt Mirel Wagner, 24, vastaa puhelimeen Lontoosta. Hänen seuraava keikkansa on Genevessä. Toissa viikonloppuna hän esiintyi Hollannin Groningenissa Eurosonic-tapahtumassa musiikkibisneksen ja -median silmäätekeville. Puhessa on sama rauhallinen rytmi. Kaikki tuntuu olevan yhtä uutta ja ihmeellistä kuin vuosi sitten.

”Eurosonicissa oli tosi kiva vastaanotto. Ihmiset kuulemma kuuntelivat mua pidempään ja keskittyneemmin kuin showcase-keikoilla yleensä. Lontoossa tapasin keikkapaikalla tyyppejä, jotka olivat olleet siellä ja sanoivat tykänneensä”, Mirel kertoo.

Vuodessa Mirelin kasvat ovat tulleet tutuiksi, jos on vähänkään seurannut kotimaista musiikkime-
dia. Hänen tarinansa on kerrottu moneen kertaan: Mirel adoptoitiin vauvana Etiopiasta espoolais-
perheeseen, hänen wagneriaaninen sukunimensä tulee adoptioisän saksalaisjuurista, yläasteikäisenä
Mirel löysi vanhat blueslevyt kirjaston laareista ja alkoi tehdä omia lauluja. Levytyssopimuksen hän sai,
kun **Jean Ramsay** kirjoitti Rumban verkkosivuille haltioituneen keikkaraportin, joka kiinnitti Kioski
Recordsia pyörittävän **Aki Roukalan** huomion.

Suitsutusta ja huomiota

Helmikuussa 2011 julkaistu Mirel Wagnerin omaa nimeä kantava esikoisalbumi sai kotimaiset kriitikot polvilleen. Helsingin Sanomien Nyt-liitteessä **Mikko Aaltonen** antoi levyille täydet viisi tähteä. Samoin teki Soundin päätoimittaja **Timo Kanerva**. Raskaaseen rockiin erikoistuneen Inferno-lehden päätoimittaja **Matti Rieki** intoutui vuodattamaan ylisatankkinsa kuiviin: ”Ei voi kuin huokaista. Olemme todistamassa ainutlaatuisen levyttävän artistin syntyä. Älköön mikään tulko hänen tielleen.”

Eikä mediahuomio näytä vielääkään laantuvan. Tammikuussa Nyt-liite teki Mirelistä kansikuvajutun. ”Tarvitseeko musiikkitoivo Mirel Wagneria enää ylistää?” luki samaan aikaan City-lehden kannessa.

Emma-ehdokkaaksi Mirelin myyntiluvut olivat liian vaatimattomia, mutta vaihtoehtoinen Femmagaala palkitsi hänet vuoden tulokkaalle osoitetulla Ylä-Fem-malla. Soundin kriitikot valitsivat Mirelin debyytin vuoden parhaaksi albumiksi.

Kun 22-Pistepirkon levymerkkinä tunnettu Bone Voyage julkaisi Mirelin debyytin muualla Euroopassa, positiivisia arvosteluja alkoi sadella myös ulkomailta. Britanniassa arvostetut Mojo ja Uncut antoivat levyille neljä tähteä viidestä. Levyn ovat noteeranneet myös muun muassa Q, Guardian ja The Times. Ranskalainen Vibrations-lehti valitsi sen kuukauden albumiksi. Saksan Rolling Stone kirjoitti Mirelin kuulostavan ”Skip Jamesin, **Nick Draken** ja **Billie Holidayn** serkulta”.

Kaikki tämä siis vuodessa. **Jürgen Hendlmeierin** johdolla kahdessa päivässä äänitetyn albumin ansiosta, pelkän naisen ja kitaran voimin, ilman editointeja tai päällekkäisäänityksiä. Ei ihme, että Mirel on häkeltynyt saamastaan huomiosta.

”Oli tosi outo fiilis nähdä, miten pikku Mirelin levystä yhtäkkiä kirjoitetaan lehdissä. Tiesin kyllä tehneeni omasta mielestäni hyvän levyn, mutta en tiennyt, miten muut ottaisivat sen vastaan. Onneksi se on otettu tosi avoimin mielin.”

EN ANALYSOI LAULUJANI VAAN TEEN NE TOSI INTUITIIVISESTI.

Tupa oli täynnä Mirelin klubikeikalla Berliinissä.

Riisuttua minimalismia

Varhaisimmat kehitetyn esikoisalbumin teksteistä Mirel kirjoitti 16-vuotiaana. Levylle siis tyhjennettiin pöytälaatikot vuosien ajalta. Viime vuonna syntyi kuitenkin jo uusia lauluja. Joitakin niistä Mirel on jo esittänyt keikoillaan. Vaikka jokainen ylisana nostaa odotuksia seuraavaa albumia kohtaan, lauluja tehdessään Mirel ei ajattele ulkopuolisia paineita.

”Enemmänkin asetan tavoitteita itselleni. Teen biisejä hitaasti mutta laadukkaasti. En usko inspiraation odottelemiseen, mutten siihenkään, että istuisin alas väkisin tekemään jotain. Molempia on tullut kokeiltua vaihtelevalla menestyksellä.”

Inspiraation sijaan Mirel puhuu lähtölaukauksesta: ideasta, joka on niin loistava, että sitä on pakko ryhtyä työstämään. Hän on ankara itselleen ja hylkää kaiken, mikä ei herätä tunteita.

”En sudi mitään randomisti paperille vaan editoin itseäni jo ennen kuin kirjoitan. Mulla on kyllä muistikirja, mutta se on tosi ohut”, Mirel sanoo ja naurahtaa.

Mirelin musiikin magia piilee siinä, että lauluista on tiristetty pois kaikki ylimääräinen. Kuulijat lumoava hypnoottisuus kumpuaa minimalismista: kun tyylikeinot ovat äärimmäisen riisuttuja, pienikin ele tuntuu valtavalta. Esimerkiksi *Despair*-kappaleen laulumelodiasta ei paljon yksinkertaisemmaksi pääse: Mirel laulaa alusta loppuun yhtä ja samaa säveltä.

”Jälkeenpäin kun ajattelee, se on tosi mielenkiintoinen idea. Mutta kun kirjoitin sitä laulua, en ajatellut asiaa yhtään. En analysoi laulujani vaan teen ne tosi intuitiivisesti.”

Tulkinta on vapautunut

Yhtä pelkistettyä on Mirelin live-esiintyminen. Hän menee yleisön eteen, istuu baarijakkarakalle, ottaa kitaran syliin, sulkee silmänsä ja alkaa laulaa. Parin sanan mittaisista välispiikeistä saattaa aistia, että esiintyminen yhä jännittää, minkä Mirel myöntää itsekin. Sen sijaan itsevarmuus omista kappaleista on kasvanut. Enää ei tarvitse pelätä, miten yleisö ottaa ne vastaan.

”Olen huomannut, että nykyisin niitä uskaltaa tulkita vapautuneemmin. Kappaleita voi muutella, antaa niiden kasvaa ja hengittää.”

Mirel sanoo, että hänen yleisöpohjansa on ollut ilahduttavan laaja. Hän on esiintynyt yhtä lailla Flow-festivaalilla kuin metallibändi Ghost Brigaden lämmittelijänä. Yleisössä näkyy kaikenikäisiä ihmisiä.

”On ollut kiva nähdä, että tää ei ole pelkästään jotain nuorten hipsterien musiikkia.”

Faniksi on tunnustautunut jopa kristillisdemokraattien presidenttiehdokas **Sari Essayah**. Hän kehui Mireliä Nyt-liitteen kolumnistille **Laura Frimanille**. Essayah sanoi, että Mirel esittää ”yksinkertaista ja eleetöntä, kaunista musiikkia, ilman tehokeinoja ja ylimääräistä show'ta – niitä ei tarvita, jos musiikki itsessään kantaa”.

Perinteisiä perhearvoja kannattavan Essayahin hehkutus oli sikäli yllättävää, että *No Death* -kappaleessa Mirel laulaa ruumiin rakastelemisesta. Toisaalta Essayah myös käytti sanoja ”Suomen Norah Jones”. Mireliä huvittaa, mutta hänellä on teoria.

EDITOIN ITSEÄNI JO ENNEN KUIN KIRJOITAN.

”Ehkä se oli nähnyt mut keikalla **Joose Keskitalon** kanssa. Se on voinut luulla, että mullakin on uskonnollinen tausta.”

Suitsutuksesta huolimatta Mirelillä on pysynyt jalat maassa. Silti kokemuksen kertyessä myös oman arvonanto on kasvanut. Viime kesänä Mirel lauloi Nyt-liitteen pyynnöstä **Paula Vesalan** sanoittaman uskontoneutraalin version *Suivuirrestä*. Hän myös versioi **Juice Leskistä** Juankosken Kirjo-tapahtumassa. Kumpikaan ei tuntunut kovin luontevalta.

”Mun on vaikea laulaa muiden ihmisten lauluja. Nykyään olen vastahakoisempi. Harkitsen enemmän, mihin lähdän.”

Mukavia myyntilukuja

Tällä hetkellä Mirel saa toimeentulonsa musiikista. Sitä auttaa yksin esiintyvän artistin kevyt kulurakenne. Ulkomaillakin pohjatyon tekeminen keikkailemalla onnistuu ilman kymppitonniä kiertuetukia.

Mirelin managerina ja kotimaan keikkamyynnä toimii Kioski Recordsin Aki Roukala. Muualla Euroopassa keikkoja myy Bone Voyagen **Quintus Kannegiesser**. Mirel ei ole itse kiinnostunut bisneskuvioista, vaan luottaa taustavoimiinsa.

”Sen takia Aki ja Quintus ovat mun kätyreitä, ettei mun tarvitse itse säädellä. Mä vain soitan kitaraa ja laulan. En mä silti ihan uuno ole, vaan kaikki päätökset menee mun läpi. Ilmoitan, että hyväksynkö niitä vai en.”

Suomessa Mirelin debyyttiä on myyty cd:nä ja vinyylinä yli kaksi tuhatta kappaletta. Sitä voi pitää hyvänä saavutuksena pienen markkinointibudjetin indie-julkaisulle, joka ei sovi formaattiradioiden soittolistoille. Muualla Euroopassa levyä on Bone Voyagen mukaan myyty tähän mennessä viitisen tuhatta kappaletta. Parhaiten se on käynyt kaupaksi Ranskassa.

Maaliskuun 27. päivänä albumi julkaistaan myös Yhdysvalloissa. Sen lisensoi Kioskilta indieyhtiö Friendly Fire, jolla on tallissaan suomalaisyhtyeet Regina ja Delay Trees. Kioskin Roukalan mukaan seuraavaksi työn alla on levyn lisensointi Aasiaan.

”Mä olen myyntiluvuista salaa vähän ylpeä”, Mirel sanoo. ”En siksi, että ne olisivat niin isoja, vaan koska ne ovat tulleet puskaradion kautta. Mulla ei ole mitään hillitöntä PR-koneistoa rummuttamassa.”

Niin. Mediaympäristö ja bisnesmallit voivat muuttua, mutta yksi totuus säilyy: jos musiikki puhuttelee, sana leviää. Kuulostaa yksinkertaiselta ja ikiaikaiselta. Aivan kuten Mirel Wagnerin laulut. ☺

MUN ON VAIKEA LAULAA MUIDEN IHMISTEN LAULUJA.

Radio on
ajankäytöllä
mitattuna
suomalaisten
suosikkimedia vielä
tänäkin päivänä.
Mikä radiossa
jaksaa viehättää?

TEKSTI MERVI VUORELA

RADIO-

AKTIIVISUUTTA

ILMASSA!

Finnpanelin teettämän kansallisen radiotutkimuksen (KRT) mukaan radio tavoitti viime vuonna yli 3,7 miljoonaa suomalaista päivässä ja 4,6 miljoonaa suomalaista viikossa. Päivittäin radiota kuunneltiin yli kolme tuntia, josta Yleisradion osuus oli 53 prosenttia ja yksityisten radioasemien 47 prosenttia.

Yhdessä kotitaloudessa oli käytössä noin kuusi radiovastaanotinta, joiden ahkerimpia kuluttajia olivat yli

45-vuotiaat. 90 prosenttia suomalaisista kuunteli radiota perinteisen FM-vastaanottimen kautta, 10 prosenttia internetin kautta ja noin 7 prosenttia kännykän kautta. Suosituimpia kuuntelupaikkoja olivat koti, työpaikka ja auto.

”Kuriosteettina kerrottakoon, että radio tavoittaa alle 25-vuotiaat yhtä usein kotoa kuin autosta. Vanhempien kyydityspalvelu siis selvästikin toimii”, Finnpanelin asiakkuuspäällikkö **Mervi Raulos** naurahtaa.

Onnellisuutta radionkuuntelusta

Myös myynnillisesti radio pärjasi viime vuonna paremmin kuin koskaan. Radio-Median toimitusjohtaja **Stefan Möllerin** mukaan

mainosmarkkinat kehittyivät 3,7 prosenttia ja radio 10 prosenttia.

Radio näyttäisi siis säilyttäneen asemansa suomalaisten suosikkimediana, joka päihittää ajankäytössä niin television, internetin kuin printtimediankin. Mutta mistä radion suuri ja jatkuva suosio oikein johtuu?

Vastausta voi etsiä vaikkapa Britannian kaupallisen radion

Tampere-talossa helmikuussa järjestetyssä Iskelmä Gaalassa palkittiin kotimaista musiikkia. Gaala ja vuosiaänestys ovat osa SBS Median kuuluvan Radio Iskelmän oheistoimintaa.

markkinointiorganisaatio RAB:n viime vuonna teettämästä Media and the Mood of the Nation -tutkimuksesta. Radion vaikutuksia mitanneen tutkimuksen mukaan ihmisten onnellisuus kasvoi 77 prosenttia ja energisyys 280 prosenttia heidän käyttäessään sähköistä mediaa.

Sähköisestä mediasta parhaiten

menestyi radio, jonka kuuntelu tuotti lähes puolet enemmän onnellisuutta ja energisyyttä kuin televisio tai internet. Luvut selittyvät sillä, että radiota kuunnellessa ihmiset voivat puuhastella muita asioita, eikä heidän tarvitse rönnöttää passiivisesti sohvalta tai tietokoneen ääressä.

Radion suurta suosiota on

Iso osa kuuntelijoista valitsee kanavansa musiikin perusteella, SBS:n toimitusjohtaja Leena Puntila sanoo.

”HYVÄ KILPAILU KEHITTÄÄ TOIMIALAA.”

Yritetty selittää myös sillä, että tietyille kuulijakunnille räätälöidyt sisällöt tekevät radiosta intiimin, interaktiivisen ja kuulijan identiteettivalintaa tukevan median. KRT:n tilastojen valossa identiteettivalinta näyttäisikin pitävän paikkansa, sillä suomalaiset kuuntelivat viime vuonna keskimäärin 1,5:tä kanavaa päivässä ja 2,8:aa kanavaa viikossa. Kanavauskollisuus oli siis suurta, vaikka suomalaisilla olisi asuinpaikasta riippuen käytössään noin 20 eri FM-radiota ja tuhansia nettiradioita.

Radio Suomi kuunnelluin
Kanavien runsaus on kuitenkin varsin uusi ilmiö suomalaisessa

radiohistoriassa. Yleisradiolla oli monopoli radiokanavissa vuoteen 1985 saakka, kunnes valtioneuvosto myönsi toimiluvat 18 paikallisradiokanavalle. Vuonna 1997 syntyi ensimmäinen valtakunnallinen mainosradio Radio Nova, joka sai vuosituhannen vaihteessa seurakseen useita osavaltakunnallisia ketjuradioita, kuten Groove FM:n, Radio SuomiPOPin ja nykyisin lähes valtakunnallisen Iskelmän.

Kuinna paljon nämä kanavat sitten houkuttelevat kuuntelijoita?

”Viikkotavoitavuudella mitattuna Suomen suurin kanava on YLE Radio Suomi, jolla on yli kaksi miljoonaa kuuntelijaa viikossa. Yksityisten radioiden isoin

kanava on Nova, jota kuuntelee yli 1,5 miljoonaa ihmistä viikossa. Myös SBS:n iskelmäradiot ylittävät miljoonan kuuntelijan rajan”, Raulos kertoo.

Jaetulla neljännellä sijalla patsastelevat YLE Radio 1 ja Radio SuomiPOP, jotka tavoittavat viikoittain noin 900 000 suomalaista. Perässä tulevat kuulijamääräänsä kasvattanut NRJ, YleX, The Voice ja Radio Rock.

Kannattaa tosin muistaa, että kanavien tavoitavuus ja kuuntelumäärä antavat erilaisen kuvan radion käytöstä. Hyvä esimerkki ovat pienet paikallisradiot, joiden kanavaosuudet lähentelevät omilla kuuluvuusalueillaan valtakunnallisten radioiden asemia. Parhaiten omalla kuuluvuusalueellaan menestyi viime vuonna Radio Pori.

Monet nykyisistä radiokanavistamme ovat profiloituneet selkeästi tietyn kohderyhmän äänitorviksi. Yli 55-vuotiaat kuuntelevat ahkerasti Ylen kanavia, kun taas alle 55-vuotiaat kuuntelevat enemmän yksityisiä radioasemia.

”Alle 24-vuotiaiden ykköskanava on NRJ. Tavoittavuuden osalta 25–44-vuotiaat kuuntelevat eniten Novaa, ja kakkossijalla on 25–34-vuotiailla Radio Rock ja 35–44-vuotiailla Radio SuomiPOP ja YLE Radio Suomi. Mitä taas tulee kanavaosuuksiin, 25–34-vuotiaat kuuntelevat eniten YleX:ää. Yli 45-vuotiaiden suosikkikanava on YLE Radio Suomi”, Raulos sanoo.

RADIONKUUNTELU TUOTTAÄ LÄHES PUOLET ENEMMÄN ONNELLISUUTTA JA ENERGISYYTTÄ KUIN TELEVISIO TAI INTERNET.

Radio Puheen uudistuksella tavoitellaan kolme-nelikymppisiä, Ylen radiopäällikkö Marja Keskitalo kertoo.

Raulos tietää myös kertoa, että naiset kuuntelivat viime vuonna eniten The Voicea, NRJ:tä ja YLE Radio 1:tä. Miesten ykköskanavia olivat Radio Rock, YleX ja Ylen ruotsinkielinen Radio X3M.

Uusia yleisöjä

Vuosi 2012 on käynnistynyt radion osalta jännittävässä merkeissä. Yksityiset radiot starttasivat ensimmäiselle kahdeksanvuotiselle toimilupakaudelleen, uusia taajuuksia tuli käyttöön 56 ja Yle sai käyttöönsä neljännen valtakunnallisen taajuuden.

Ylen radiopäällikkö **Marja Keskitalon** mukaan Yleisradiossa on tehty vuodenvaihteessa suuria muutoksia. Radio Suomessa on lisätty uutisten ajankohtaistarjontaa ja Radio 1:ssä on panostettu sisältöjen löydettävyyteen. Suurimman remontin koki tammikuussa

valtakunnallistunut Yle Puhe.

”Lähdimme tavoittelemaan kolme-nelikymppisiä, sillä emme voi vuosi vuodelta todeta, että tietyn ikäiset suomalaiset eivät saa Yleltä radiopalvelua. Helpon musiikkiradion sijaan valitsimme viihdyttävän ja tyylikkään puheen, jollaista kukaan muu ei Suomessa tarjoa. Olemme tuoneet Puheeseen myös urheilun, joka on herättänyt paljon mielipiteitä, kuten suuret uudistukset aina”, Keskitalo sanoo.

Vuodenvaihte toi mukanaan suuria uudistuksia myös urbaaniin rytmimusiikkiin profiloituneelle Bassoradiolle, joka laajensi kuuluvuuttaan Helsingistä Tampereelle, Turkuun, Ouluun ja Jyväskylään. Basson mediapäälliköksi nimitettiin **Miika Särämäkarin** mukaan Bassoradion internet-streamin kuuntelupaikat triplattiin muutoksen yhteydessä.

”Kuuluvuusalueen laajeneminen on Basson päivitetuille radiosäälöille iso luottamuksenosoitus”, Särämäkari kiittelee. ”Uusista sisällöistämme mainittakoon Kaupunkiradio, joka tarjoaa kunkin kaupungin paikallisten, Bassolle ominaista tekijäfilosofiaa edustavien kollektiivien omia ohjelmia.

Basson musiikki ja keskustelukulttuuri tulevat jatkossakin olemaan vuorovaikutussuhteisiin pohjavia ja universaaleja. Tavoitteiden sijaan fokus on tekemisessä.”

Tulevaisuus näyttää hyvältä

Hieman toisenlaista näkökulmaa edustaa SBS Finlandin toimitusjohtaja **Leena Puntila**.

SBS:n radio-omistukseen kuuluvat Suomessa valtakunnalliset kanavat Iskelmä ja Voice sekä paikallisradiot Radio 957, Radio City, Radio Jyväskylä, Radio Mega, Radio Pooki ja Radio Sata.

”Kanavamme ovat erittäin hyvin profiloituja kohderyhmilleen musiikin ja sisällön kautta. Rakennamme brändejä, joista ihmisillä on selkeä mielikuva. Kaikki lähtee positiivisen asenteen omaavista hyvistä työntekijöistä. Me palvelemme sekä kuuntelijoita että mainostajia”, Puntila sanoo.

Radion tulevaisuuteen Puntila suhtautuu optimistisesti. Hän kuitenkin toivoo, että Yle ”lakkaisi piiloutumasta julkisen palvelun tehtävänsä taakse” ja tunnustaisi kilpailun kaupallisen radion kanssa.

”Hyvä kilpailu kehittää toimialaa. Kun tarjoamme kiintoisia sisältöjä ja pidämme huolen, että radio on muutakin kuin pelkkää musiikkia, selviämme tulevaisuudessaakin.”

Entäpä sitten ne paljon parjatut soittolistat? Kuuleeko radiosta muutakin kuin voimasoittoon valjastettua listapoppia?

”Soittolista on työkalu, jolla radio hallinnoi musiikkiaan. 70–80 prosenttia kuulijoista valitsee kanavansa juuri musiikin perusteella. Soittolistoja kritisoivat usein toimittajat, muusikot, jotka eivät saa radiosoittoa ja musiikin suurkuluttajat, jotka eivät kuuntele valtavirtatyylejä”, Puntila toteaa. ○

Kotimaiset klubijärjestäjät tahtovat tukea ja festivaalit miettivät liittoutumista. Ruotsin Hultsfred-festivaalin johtaja uskoo elävän musiikin markkinan kasvavan vielä viisi vuotta.

TEKSTI MIKA KAUFANEN KUVAT AJ SAVOLAINEN

MARS-tapahtumassa promootorit ja professorit eivät ole eri planeetoilta. Virkistävasti monenkirjavaa kansaa koonnut rupeama järjestettiin kolmatta kertaa 1.–4. helmikuuta Seinäjoen rock-väen kotipesässä Rytmikorjaamolla.

Ohjelma sisälsi keynote-puheenvuoroja, paneelikeskusteluja sekä jokusen showcase-keikan. Provinssirockia pyörittävä Selmu ry toi tapahtumalle rock-uskottavuuden ja tuotanto-osaamisen, Sibelius-Akatemia kansainväliset luentovieraat ja näkemykset ajan ilmiöistä.

Tapahtuman syvällisin esitys oli Edinburghin yliopiston **Chris Attonin** analyysi rock-kritiikin historiasta ja tulevaisuudesta, hauskin puolestaan Kuka, mitä, häh -paneeli **Stuba Nikulan**, **Hannu Oskalan**, **Mikko Alatalon** ja **Jukka Haarman** kera.

Klubitoiminnan haasteet

Niin sanotun live-puolen ajankohtaiset asiat olivat Seinäjoella kuitenkin pääosassa.

Kun puhe oli klubeista, keskusteltiin valtion tukipolitiikasta. Uusi Vaka-tuki on kasvanut sadasta tuhannesta kahteen sataan euroon vuodessa, mitä klubijärjestäjät kiittelivät. Tuen hakemiseen liittyyvää byrokratiaa silti moitittiin.

Vaka-tuki on opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä ja Esekin hallinnoima avustus erityisesti

MAR

toi elävän
musiikin
tyypit ja
musiikintutkijat
Seinäjoelle

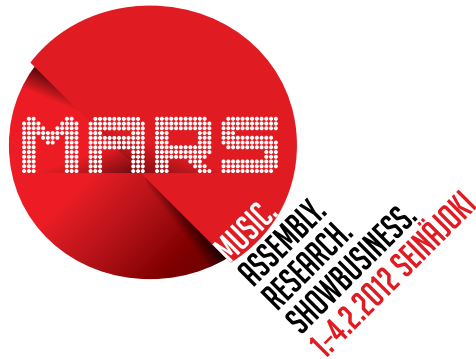
rytmimusiikin konserttitoiminnan edistämiseen koko Suomen alueella.

Selmu ry:n **Harri Pihlajamäen** mielestä alueellista tukea tarvitaan, sillä salit täyttävien ”pomminvarmojen bändien” määrä on selkeästi vähentynyt. Tuen turvin voidaan tehdä monipuolisempia ohjelmistovalintoja.

”Suomi on harvaan asuttu maa. Tarvitaan jonkilaista vuoristotukea”, komppasi Piikkikasvin **Kari Pössi**.

Juhani Merimaan mielestä Vaka-tuki kannattaisi erottaa Esekin esiintymislaisuuksien tuen yhteydestä aivan omaksi tukimuodokseen, jota myönnettäisiin ainoastaan tapahtumien järjestäjille. Tällä herkillä myös esiintyjät voivat hakea sitä.

RS

Teosto Marsissa

LIVE LUKUINA

Teosto, Fimic sekä Finnish Music Express -hanke esittelivät MARSissa musiikkialan tilastoja ja lukuja.

Fimicin Merja Hottinen kertoi visiosta koota säännöllisesti "musiikkialan vuosikertomus", jossa esitettäisiin toistuva taulukko kaikista alan keskeisistä talous- ja työllisyysluvuista. Ensimmäistä versiota Fimicille tekee Elements Music.

Teoston Turo Pekari esitteli elävän musiikin paikkatietoa. Vertailtiin kaupunkien tapahtumamääriä ja esityspaikkoja. Tarkemmin katsottiin Seinäjokea, jonka tilasto mairitteli isäntiä. Rytmikorjaamolla järjestetään enemmän live-tapahtumia kuin muualla kaupungissa, yhteensä 18 prosenttia kaikista Teostolle ilmoitetuista Seinäjoen-keikoista.

Viimeisen päälle saneerattu Rytmikorjaamo tarjosi oivalliset puitteet tapahtumalle.

Hämeenlinnan Suisto-klubin **Kristian Schmidt** kaipasi investointitukea klubien kunnollisiin laitteistoihin, jolloin ”bändien ei aina tarvitsisi kantaa kaikkea mukanaan”.

Liittoudu tai kuole – pohjoismaisten festivaalien tulevaisuus

Festivaalien näkymiä katseltiin paneelissa, jossa olivat mukana Hultsfred-festivaalin **Gunnar Lagerman**, Ruisrockin **Mikko Niemelä** sekä Suomen Live Nationin **Fabrizio Pompeo**. Isäntänä toimi Provinssirockin **Juha Koivisto**.

Koiviston mukaan isoja pääesiintyjä on yhä vaikeampi kalastella, jollei festivaali kuulu johonkin

Kilpailevat promootorit pitivät keskustelun yleisellä tasolla.

”ESIINTYJÄKIN TÄRKEÄMPÄÄ ON FESTIVAALIN FIILIS.”

liittoumaan tai pakettiin. Hän kysyikin, onko festivaalin tulevaisuudessa pakko liittoutua.

Lagerman vastasi, että artistit esiintyvät siellä, mistä saavat eniten rahaa. Kun festivaalit tekevät yhdessä tarjouksia, hinta ei laske, mutta todennäköi-

Mark Duffett teki väitöskirjansa Elvis Presleyn fanittamisesta.

MITEN SAAT FANEJA?

Seinäjoen toinen kansainvälinen vieras oli fanitutkija **Mark Duffett** Chesterin yliopistosta.

Duffett korosti, että fanit eivät ole vain kuluttajia. He ovat verkostoitujia, keräilijöitä ja eksperttejä. Fanikunnan hän määritteli ”omistautuneeksi ja osallistuvaksi yleisön murto-osaksi”.

Vertailukohtana fani-ilmiöön Duffett haki **Emile Durkheimin** uskonnon sosiologiasta. Fanituksen kohde on kuin yhteisöllinen toteemi, joka yhdistää faneja ja antaa heille myös yksilöllistä voimaa.

Fanien vaikutusvalta on lisääntynyt nettiaikana, kun kaikilla on mahdollisuus osallistua musiikin levittämiseen ja suositteluun sosiaalisen median ja blogien avulla.

Kysyin Duffetilta, mitä musiikintekijän pitäisi tehdä saadakseen faneja. Hän vastasi tarinalla.

”Kiertokäynnillä **Elvis Presleyn** Gracelandissa katselimme valtavia luksus-sohvia samalla kun kuulokkeisiin luettiin tarinaa köyhästä Tupelon pojasta. Imagossa ja persoonallisuudessa pitää olla ristiriitaisuutta. Vie fanisi keskelle tuota ristiriitaa!”

”Tietenkin pitää olla ystävällinen faneille, yrittää ymmärtää heitä ja tehdä heidän kanssaan yhteistyötä”, Duffett vielä opastaa.

LIITTOUDU TAI KUOLE

-pohjoismaisten festivaalien tulevaisuus

uha Koivisto / Provinssirock

r Lagerman / Hultsfred

o Pompeo / Live Nation

Niemelä / Ruisrock

SEEN
SHOWBUSINESS
MUSIC
ASSEMBLY
RESEARCH
SHOWBUSINESS
MUSIC
ASSEMBLY
RESEARCH
SHOWBUSINESS
MUSIC
ASSEMBLY
RESEARCH
SHOWBUSINESS
MUSIC
ASSEMBLY
RESEARCH
SHOWBUSINESS

"FESTIVAALIT OVAT
TULEVAISUUDEN
BISNES."

syys ylipäättään saada haluttu esiintyjä on suurempi, jos tapahtumien verkosto voi tarjota useamman keikan lähialueilta.

Konserttipromoottorina parhaiten tunnettu Live Nation investoi voimakkaasti festivaaleihin, kertoi

Pompeo. "Festivaalit ovat tulevaisuuden bisnes. Media kirjoittaa niistä yhä enemmän ja ihmiset haluavat kokea elämyksiä."

Niin sanotuille kiertäville festivaaleille – Sonispheren kaltaisille brändätyille tapahtumille, joilla on sama ohjelma eri paikoissa – ennustettiin lyhyttä ikää. Ruisrockin Niemelä muistutti, että jokaisella maalla on oma tapansa tehdä asioita. "Esiintyjäkin

tärkeämpää on festivaalin fiilis, ja mitä siitä kerrotaan jälkikäteen kavereille."

Ruotsi edellä, Suomi perässä?

Kysyin Gunnar Lagermanilta erikseen Ruotsin festivaalientilan tilanteesta. "Meillä on kovaa kilpai-

lua, mutta terve bisnes kuitenkin. Elävän musiikin markkina kasvaa yhä, ja kasvu voi jatkua vielä viisiinkin vuotta."

Lagermanin mukaan festivaalia sietäisi tuotteena vielä kehittää. "Myös 30-, 40- ja 50-vuotiaat pitää saada mukaan festivaaleille. Heille tarvitaan parempia palveluja ja mukavuuksia, kuten istumapaikkoja, vesivessoja ja laadukasta majoitusta, jonka takia ei kuitenkaan tarvitsisi poistua alueelta."

Ruotsin festivaalien uutena haasteena Lagerman mainitsi yleisötapahtuman valvonnasta koituvat maksut poliisille. Niitä on maksettu vuoden verran ja hinnoitteluun ei voi vaikuttaa. Kilpailua ja vaihtoehtoisia tarjouksia hän kaipasi myös tekijänoikeusjärjestöiltä. ○

Music Finland hyötyvät kaikki

Uusi Music Finland ry kokoaa yhteen kahden musiikkialan järjestön vahvuudet musiikin viennissä ja tiedottamisessa. Saman katon alle koottava osaamiskeskus hyödyttää kaikkia musiikintekijöitä. TEKSTI MATTI REMES

Helmikuussa virallisesti aloittanut Music Finland ry yhdistää Music Export Finlandin (Musex) ja Suomalaisen musiikin tiedotuskeskuksen (Fimic) toiminnot. Uuden yhdistyksen tarkoituksena on edistää paitsi musiikkivientiä myös suomalaisen musiikin tunnettuutta, suomalaisen elävän musiikin, suomalaisten tallenteiden ja nuottien saatavuutta sekä käyttöä Suomessa ja ulkomailla.

Uuden yhdistyksen strategiaa työestetään tämän vuoden aikana. Ennen sitä suuria muutoksia ei ole luvassa, sanoo Music Finlandin hallituksen puheenjohtaja ja Suomen Musiikkikustantajat ry:n toiminnanjohtaja **Pekka Sipilä**.

”Vanhoilla yhdistyksillä oli hyvät toimintaohjelmat ja painopisteet kohdallaan. Niillä mennään eteenpäin.”

Music Export Finlandilla ja Fimicillä on yhteensä parikymmentä työntekijää, jotka jatkavat uuden yhdistyksen palveluksessa. Toiminnanjohtajana aloitti **Tuomo Tähtinen**, joka vastasi Music Export Finlandissa muun muassa Ison-Britannian ja Pohjois-Amerikan hankkeista.

”Asiakkaiden näkökulmasta työ jatkuu ennallaan. Kaikki hankkeet menevät eteenpäin suunnitellulla tavalla”, Tähtinen korostaa.

Kaikki musiikkilajit mukana

Music Finland kattaa kaikki musiikkilajit klassisesta keveyeen. Perustajayhdistykset ovat Esittävien taiteilijoiden

Finlandista

Music Finlandiksi yhdistyneiden Fimicin ja Music Export Finlandin yhteistyö on ollut jo aiemminkin tiivistä. Esimerkiksi Tokion Finland Festissä suomalaista musiikkia on esitelty yhteisvoimin. Lepistö & Lehti -duo on ollut yksi esiintyjistä.

ja äänitteiden tuottajien tekijänoikeusjärjestö Gramex, Musiikkituottajat – IFPI Finland, Suomen Musiikkikustantajat, Suomen Muusikkojen Liitto, IndieCo, Säveltäjät ja Sanoittajat Elvis, Suomen Säveltäjät ja Teosto.

Suurin osa yhdistyksistä on kuulunut aiemmin sekä Music Export Finlandiin että Fimiciin.

”Uusi yhdistys purkaa päällekkäisyyksiä ja parantaa tiedonkulkua. Myös mahdolliset rajankäyntiongelmat ja katvealueet poistuvat, kun kaikki asiat hoidetaan saman järjestön alla”, Sipilä sanoo.

Sipilä korostaa eri musiikkilajien edustajien yhteistyön ja verkostoitumisen etuja.

”Yhdessä eri musiikkilajit voivat hyödyntää entistä paremmin toisten kokemuksia ja soveltaa parhaita käytäntöjä uusilla alueilla. Esimerkiksi taidemusiikissa voidaan ottaa oppia kevyen musiikin viennin edistämisestä taloudellisessa mielessä.”

Paino potentiaaliin menestysalueisiin

Music Finlandin toiminnan tulevia painopisteitä Sipilä ja Tähtinen eivät halua vielä tässä vaiheessa yksityiskohtaisesti määrittellä. Sitä varten yhdistyksessä tehdään perusteellinen strategiatyö.

”Sen voi kuitenkin sanoa, että musiikkiviennin edistäminen, tiedottaminen ja musiikintekijöiden palvelu näissä asioissa ovat varmasti jatkossakin keskeisimmät tehtävät. Näistä Music Finlandista löytyy hyvin laaja-alaista osaamista”, Sipilä sanoo.

Sipilän mielestä Music Finlandin on seurattava aikaansa ja edistettävä asioita, joissa on potentiaalia kansainväliseen menestykseen.

”Äänitemyynnin kaltaisissa perinteisissä ansaintakanavissa suunta näyttää olevan alaspäin. Siksi on löydettävä alueita, joilla on mahdollista saada kasvua. Teosvientä on yksi näistä.”

Sopeutumista jatkuviin muutoksiin

Myös Tähtinen huomauttaa, että jatkuvasti muuttuva maailma vaatii musiikkialalta dynaamisuutta ja sopeutumista. Sähköiset kanavat ovat avanneet markkinat kaikkialle maailmassa. Toisaalta musiikin tarjoajia on enemmän kuin koskaan aiemmin.

”Myös Music Finlandin on pystyttävä sopeutumaan kysynnän, toimintaympäristön ja markkinoiden muutoksiin.”

PETRI ARTTURI ASIKAINEN

Tuomo Tähtinen ehti toimia lyhyen aikaa Music Export Finlandin toiminnanjohtajana ennen valintaansa yhdistyneen organisaation toiminnanjohtajaksi.

Muutakin kuin vientiorganisaatio

Teoston toimitusjohtaja ja Music Finlandin hallituksen jäsen **Katri Sipilä** uskoo, että entistä vahvempi ja yhtenäisempi toimija saa parempia tuloksia aikaan.

”Pienen maan pienet resurssit saadaan tehokkaampaan käyttöön, kun musiikkialalla ja yhteistyökumppaneilla on yksi luokku, josta kaikki palvelut löytyvät”, Sipilä sanoo.

Sipilä muistuttaa, että Music Finland on tärkeä suhteiden luoja kansainvälisiin tahoihin ja toimintaa rahoittaviin ministeriöihin. Verkostoitumista on tehtävä myös muiden

Musiikkiviennin edistäminen on Tähtisen mukaan hyvin monipuolista työtä. Tavoitteena on jatkossakin tarjota suomalaisille ja kansainvälisille musiikkialan ammattilaisille räätälöityjä palveluja, jotka madaltaisivat suomalaisten musiikintekijöiden kynnystä kansainvälisille markkinoille.

”Myös tuki rahoituskanavien löytämiseksi on tärkeää.”

Kaikki lähtee itse musiikista

Tähtinen on tyytyväinen siihen, että maailmalla menestyvien suomalaisten musiikintekijöiden joukko on monipuolistunut. Erilaisia musiikkityylejä on entistä enemmän esillä, ja artistien rinnalle ovat tulleet muun muassa biisintekijät.

”Tätä kehitystä Music Finland tukee osaltaan myös jatkossa. Menestys ruokkii menestystä ja kannustaa muitakin tekijöitä.”

Tähtinen sanoo, että markkinointityötä on tehtävä aina musiikki edellä. Paraskaan myyntitiimi ei voi luoda menestystarinoita tyhjästä, vaan kaikki lähtee musiikista ja sen sielusta.

”Lähtökohtana ovat musiikintekijän taito ja hyvä tuote – vielä parempi, jos musiikin takaa löytyy joku tarina.

Ammattimaisessa viennissä tukena pitää olla asiansa osaava tiimi. Ripaus onneakin tarvitaan, että sattuu olemaan oikeassa paikassa oikeaan aikaan.”

Omaperäisyys ratkaisee

Eteen avautuvien tilanteiden hyödyntäminen edellyttää runsaasti jalkatyötä, kansainvälisiin tilaisuuksiin osallistumista ja musiikkialan ihmisiin tutustumista.

”Mahdollisuudet oikeiden ovien avautumiseen paranevat, kun kiertää riittävästi kentällä. Esimerkiksi biisintekijälle verkostoituminen on äärimmäisen tärkeää.”

Suomea pidetään monella puolella maailmaa kiinnostavana musiikkimaana. Onko sitten suomalaisuudesta hyötyä vai haittaa kansainvälisillä musiikkimarkkinoilla?

”Toki menestyksen aineksia voi löytyä suomalaisuudesta, mutta korostaisin mieluummin omaperäisyyttä. Kilpailu on äärimmäisen kovaa. Olennaista on erottua massasta.”

Suomen musiikkivienti oli vuonna 2009 arviolta 32 miljoonaa euroa. Suurin osa summasta koostuu äänitteistä, mutta tuloja saadaan myös tekijänoikeuksista sekä erilaisten palvelujen myynnistä.

”MAHDOLLISUUDET OIKEIDEN OVIENTAVAUTUMISEEN PARANEVAT, KUN KIERTÄÄ RIITTÄVÄSTI KENTÄLLÄ.”

uusien rahoittajien suuntaan, sillä musiikkiala tarvitsee nykyistä enemmän ulkopuolista rahoitusta.

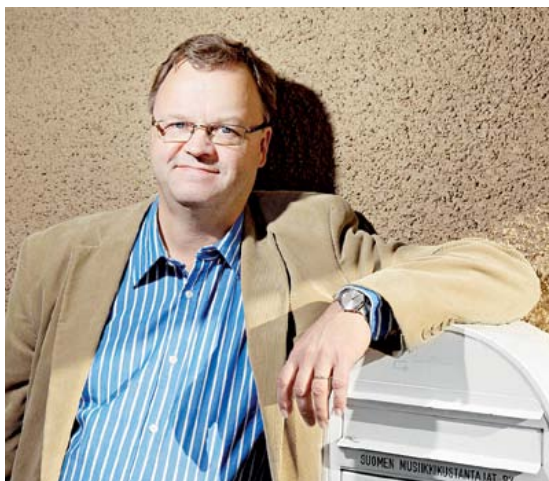
”Viennin edistämiseksi ei tule keskittyä pelkästään kaupalliseen kärkeen, vaan laaja-alaisuus ja kaikkien musiikkilajien huomioon ottaminen on tärkeää.”

Sipilä huomauttaa, että suomalaista musiikkia on viety tähän asti bändit ja esittäjät edellä. Hänen mielestään jatkossa on hyvä kiinnittää yhä enemmän huomiota teosten viennin edistämiseen.

”Siellä on valtava potentiaali.”

Katri Sipilän mielestä on kuitenkin hyvä muistaa, ettei Music Finland ole pelkästään vientiorganisaatio.

”Suomalaisen musiikin asema kotimaassa on eurooppalaisittain vahva, mikä on saavutettu ilman lainsäädännöllisiä toimenpiteitä – toisin kuin esimerkiksi Ranskassa. On tärkeää pitää huolta, että myös tulevaisuudessa kotimainen musiikki soi radiossa, konserteissa ja keikoilla.” ☺

JUKKA UOTILA

Hallituksen puheenjohtaja Pekka Sipilä uskoo, että eri musiikkilajien edustajien yhteistyö Music Finlandissa on hedelmällistä.

JOHANNA FÖRSTI

Viime vuonna Teoston asiakkaaksi säveltäjänä ja sanoittajana liittynyt Johanna Försti on tullut tunnetuksi soul- ja funklaulajana esimerkiksi Sami Pitkämön ja Jo Stance -yhtyeistä. Viime syksynä ilmestyi myös Förstin ja rum-pali Teppo Mäkysen yhdessä tekemä ja soittama *Jo Stance* -albumi.

"Viime vuosi kului ahkerassa keikkailussa ja Jo Stance -bändin liveosuuden hiomisessa. Tämä vuosi on käynnistynyt vauhdilla ja näköpiirissä on mahdollisuus päästä esiintymään myös ulkomaille. Uutta materiaalia on tehty ja sitä tultaneen kuulemaan myös livenä jossain vaiheessa", Johanna Försti kertoo.

"Uutena tulokkaana olen tykännyt Teoston nettipalveluista, jotka ovat tosi käteviä. Omat tilastonsa voi käydä katsomassa ja tarkistamassa itse. Tietää, missä mennään eikä tarvitse arvailla."

Tervetuloa asiakkaaksi!

Teostoon liittyi viime vuonna 716 uutta musiikintekijäasiakasta – säveltäjää, sanoittajaa ja sovittajaa. Kustantajia asiakkaiksi liittyi 18. Vuoden lopussa Teostossa oli tekijä- ja kustantaja-asiakkaita lähes 26 000. Tässä muutamia uusia asiakkaitamme. Toivotamme heidät kaikkien muiden uusien ohella tervetulleiksi joukkoomme!

GRACIAS

Gracias eli Deogracias Masomi on suomalaisen rapin uusia nimiä. Graciaksen ensimmäinen julkaisu *Listenin Comprehension Mixtape* ilmestyi vuonna 2007 nimellä *Luminate*. Gracias-nimellä hän julkaisi vuonna 2010 *Hki*-videon, joka sai suuren suosion YouTube:ssä sekä *Gracias*-EP:n. Viime vuonna Gracias valittiin vuoden tulokkaaksi Funky Awards -kisassa.

"Viime vuosi oli erittäin tapahtumarikas", Gracias kertoo. "Työtahti kiihtyy tänä vuonna ja tarkoituksena on julkaista mahdollisimman paljon uutta materiaalia."

JARE BRAND JA VILLE GALLE

Jare Brand ja Ville Galle liittyivät Teostoon viime vuoden tammikuussa sanoittajina. Heidän räp-duonsa oli yksi viime vuoden ilmiöistä ja se palkittiin muun muassa kahdella Emmalla. Jare & VilleGallen suosio käynnistyi lätkäpiireistä, mutta pian *Häissä* ja muut hitit soivat duon keikoilla ympäri Suomen. Esikoisalbumi *Mustaa kultaa* julkaistiin viime vuoden huhtikuussa ja toista albumia on lupailtu tänä keväänä.

1/30

20030

230

HOTEL

NEW BOURBON

DUEL!

Fight in Gh
Town

NEW BOURBON

All enemies cleared

Teosto ei toimi pelimusiikkimarkkinoilla. Millaista pelimusiikin pitäisi olla ja miten sen tekemisellä tulee toimeen?

TEKSTI MARKUS LAAKSO

PELIMUSIIKIN ainutlaatuinen maailma

Pelimusiikki elää monella tapaa omassa autonomisessa maailmassaan. Se poikkeaa luonteeltaan kevyestä ja klassisesta musiikista, eikä sitä voi oikein verrata leffa- ja mainosmusiikkiin. Tekijöiden toimeentulo riippuu suoraan pelitalojen maksamista käyttökorvauksista, palkoista tai palkkioista. Pelimusiikista maksetaan useimmiten kertakorvaus, joten on musiikintekijän oman neuvottelutaidon varassa, millä korvauksen työstään saa.

“Teosto neuvotteli 2000-luvun puolivälissä tekijöidensä puolesta sopimuksia pelitalojen kanssa. Musiikin käyttötarpeet peleihin eri ympäristöissä erosivat kaikissa tapauksissa, eikä Teoston panoksesta koettu saatavan tekijöille parempia korvauksia tai muuta lisäarvoa. Näin ollen Teostossa tehtiin päätös pelimusiikin

antamisesta tekijöiden omaan hoitoon. Tämä koskee musiikin käyttöä peleissä ja niiden markkinointikäytössä. Mikäli samoja biisejä myydään latauksina tai tallennetaan soundtrackille, korvaukset ovat jälleen Teoston piirissä”, sanoo Teoston puheenjohtaja **Kim Kuusi**.

Pelimusiikin tekijät solmivat itse sopimukset pelimusiikin tuottamisesta ja käyttöehdoista pelitalojen kanssa. Kuusi arvioi, että Suomessa toimii joitain kymmeniä pelimusiikin tekijöitä, joista valtaosa on niin sanottuja mediasäveltäjiä, jotka tekevät musiikkia muuhunkin audiovisuaaliseen käyttöön.

Päätoimisia pelimusiikin tekijöitä on vain kourallinen. Yksi heistä on Digital Chocolaten lead audio designer **Henri Sorvali**, joka tunnetaan myös Moonsorrow- ja Finntroll-yhtyeiden säveltäjä-multi-instrumentalistina. Hän luo musiikkia ja ääniefektejä pääasiassa Facebook- ja

mobiiileihin sekä toimii ryhmänsä johtajana. Vaikka kyse on pitkälti luovasta työstä, hän rinnastaa itsensä tavalliseen toimistotyöntekijään.

“Tulen aamulla toimistolle ja katson meilit läpi. Pidän tiimin kanssa paljon ex tempore -palavereja, joissa vaihdetaan ideoita puolin ja toisin. Sitten saatan kokeilla niitä käytännössä. Usein joku niistä ei toimi, joten juon vähän kahvia, surffaan netissä ja yritän uudestaan. Saatan vaihtoehtoisesti ryhtyä miksaamaan tai editoimaan vanhempaa projektia, joka on kesken. Sellaisina päivinä, kun ei ole hirvittävä kiire, hoidan pikkuhommaa konvertoinnista editointiin. Istun yleensä studioilmapiirissä, sävellän, miksaan, editoin ja kokeilen erilaisia juttuja”, kuvailee Sorvali arkeaan.

Sorvali on harrastanut pelaamista “vaahtosammuttimen kokoisesta” ja Commodore 64 -ajoista lähtien. Alle parikymppisenä hän alkoi kiinnostaa enemmän huomiota pelien äänimaailmaan. Se rupesi kiehtomaan myös ammatillisessa mielessä.

“Pelimusiikki on ikään kuin audiomattoa, joka ei ole niinkään sidottu siihen, mitä ruudulla tapahtuu. Olen tehnyt leffamusaakin, mutta se ei ole yhtä kivaa, koska ruutu rajoittaa musiikkia hyvin paljon. Esimerkiksi

PELIMUSIIKKI ON IKÄÄN KUIN AUDIOMATTOA, JOKA EI OLE NIINKÄÄN SIDOTTU SIIHEN, MITÄ RUUDULLA TAPAHTUU.

kauhuleffaan pitää saada yhtäkkiä järjetön jäsähähdys keskelle biisiä, kun taas pelimussa on enemmän aikaa kehittää ja luoda tunnelmaa. Pelaaja saattaa kuulla tiettyä kappaletta 20 sekuntia tai 10 minuuttia, eli sävellyksen täytyy toimia molemmissa ympäristöissä”, Sorvali pohtii.

Riippuu pelistä ja sen fiiliksestä, tulisiko musiikin sulautua ympäristöön vai nousta esiin – samaan tapaan kuin leffoissakin. Joissain kohtauksissa musiikin rooli kohoa tärkeään asemaan, mutta monesti se jätetään tarkoituksella taka-alalle.

Sorvalin mielestä isoin ero hänen säveltämänsä bändi- ja pelimusiikin välillä on se, että Finntrollin ja Moonsorrow'n kappaleissa on selkeä alku ja loppu, kun taas pelimusiikki on lineaarisempaa. Siinä ei ole välttämättä yhtä selkeää rakennetta.

“Bändimusiikin pitää pysyä mielenkiintoisena. Kun teet biisin, tiedät tasan tarkkaan, jos se rupeaa tylsistytämään joko itseäsi tai mahdollisesti kuulijaa. Pelimusiikissa et voi määrittellä, käykö kappale tylsäksi vai ei, koska et tiedä, kauanko pelaaja kuuntelee sitä”, Sorvali sanoo.

Pelimusiikin ansaintalogiikassa kehitettävää

Pelimusiikin tekijällä on kaksi vaihtoehtoa hankkia elantonsa: myydä freelancerina musiikkiaan kertakorvauksesta pelitaloille tai solmia kuukausipalkkainen työsuhde. Molemmissa on luonnollisesti hyvät ja huonot puolensa.

“Koen olevan etuoikeutettu, koska tällaista päiväduunia ei monella ole. Toimeentulo on tietysti turvatumpi, jos sulla on pysyvä työnantaja, mutta jos onnistut tekemään rahakkaita projektikohtaisia diilejä friikkuna, sillä voi tulla tosi hyvin toimeen”, Sorvali vertailee.

Hän pitää pelimusiikin ja Teoston välistä nykysuhdetta toimivana, sillä vallitsevassa tilanteessa kumpikaan osapuoli ei puutu turhaan toistensa tekemisiin. Säveltäjä saa solmia vapaasti sellaisia sopimuksia pelitalojen kanssa kuin haluaa, mutta samalla tekijänoikeuskorvaukset jäävät saamatta. Toimintatapa on samankaltainen kuin mainos- ja televisiomusiikissa.

“Jos artisti esimerkiksi lisensoi tiettyjen kappaleidensa käyttöoikeudet peliä ja sen mainontaa varten, Teoston väliintulo saattaisi hankaloittaa artistin ja pelitalon välistä sopimusta. En osaa sanoa, mikä olisi paras ratkaisu, muttei ainakaan sama, jolla Teosto hoitaa äänilevybisnestä. En missään nimessä lähtisi puuttamaan pelibisnekseen yhtä rankalla kädellä”, Sorvali sanoo.

Kuusi on samoilla linjoilla. Toimintatavassa on vain yksi iso haaste: kuinka kerätä tekijänoikeuskorvaukset oikeaan osoitteeseen, jos kappaleita, joita ei rekisteröidä Teoston tietokantoihin, esitetään julkisesti? Teoston asiakkaiden tulisikin muistaa tehdä teosilmoitukset myös pelejä varten tekemistään teoksista, jotta Teosto voi ohjata muusta kuin pelikäytöstä kertyvät tekijänoikeuskorvaukset oikealle tekijälle.

“Pelimusiikkia saatetaan esittää radiossa, telkkarissa tai jopa orkesterisovituksin konserteissa, johon ihmiset maksavat pääsymaksun, kuten Angry Birdsin kohdalla. Tilaisuudesta kerätään Teosto-korvaukset samalla lailla kuin mistä tahansa tekijänoikeusvalvotusta musiikista. Kerättyä rahaa ei kuitenkaan pystytä kohdistamaan, koska rekisteröimättömiä teoksia ei ole olemassa meidän maailmassamme. Näin ollen raha menee yleiseen jakoon. Varsinkaan sellaisilla pelimusiikin tekijöillä, jotka eivät kuulu tekijänoikeusjärjestöön, jää paljon rahaa saamatta”, Kuusi huomauttaa.

Teoston tavoitteena on virkata kiemurat siihen kuusiin, että ne olisivat tekijöiden ja oikeudenomistajien kannalta mahdollisimman oikeudenmukaiset. Järjestön tehtävähän on kerätä ja tilittää tekijänoikeuskorvaukset oikeisiin osoitteisiin, eikä toimia jarruna tekijän ja tilaajan välissä.

“Suomessa on iso peliteollisuus, ja pelimusiikki on iso julkaisualusta. Se, että teokset voitaisiin rekisteröidä ja oikeuksien haltijat saisivat tuloja pelien ulkopuolelta, toisi lisäarvoa. Peliteollisuus katsoo usein laput silmillä kaikkea muuta paitsi itse pelin ympärillä tapahtuvaa toimintaa. On oheistuotteita ja muuta, mutta musiikin mahdollisuuksia ei välitetä turkia. Sieltä jää pitkä häntä pois: musiikki saattaa elää paljon pidempään kuin pelit. Tämä jää hyödyntämättä niin tekijöiden kuin pelintuottajienkin osalta, eikä pelimusiikista kehity sellaista liiketoimintaa kuin mitä siitä voisi kehittyä”, Kuusi harmittelee. ☺

Minä suojelen sinua KAIKELTA

Mum
Biisi

ANNI SINNEMÄEN JA KERKKO KOSKISEN LAULU SOI HAAVISTON PRESIDENTINVAALI- KAMPANJASSA

TEKSTI MIKA KAUKANEN

Anna Tulusto, Kerkko Koskinen ja
Anni Sinnemäki levykaupan edustalla
Kroketti-levyn ilmestymisen aikaan.

Tammikuun 30. päivänä Helsingin jäähalli kaikui uljaasti Ultra Bran musiikkia. Ilmassa oli suuren urheilujuhlan tuntua, sillä yhtye oli esiintynyt sitten vuoden 2001 ainoastaan Juhani Merimaan syntymäpäivillä. Hurmosta lisäsi tukikonserтин tarkoitus: yhtye ja yleisö halusivat yhdessä kohottaa Pekka Haaviston hallin kattoon kansakunnan suojelijaksi.

Vasemmiston laululiikkeen lapsi Ultra Bra kuului meillä 90-luvun suosituimpiin yhtyeisiin. Toisin kuin useimmat muut, se ei leimautunut solistiinsa, vaan löi läpi lauluillaan. Vahvimmat syntyivät säveltäjä Kerkko Koskisen ja sanoittaja Anni Sinnemäen yhteistyönä – *Sinä lähdit pois, Savanni nukah-taa, Kahdeksanvuotiaana, Sokeana hetkenä, Kirjoituksia, Vesireittejä*.

Ex-avioparin rakastetuin raita, *Minä suojelen sinua kaikelta*, valittiin aikoinaan Radiomafian äänestyksessä Ultra Bran parhaaksi, ja nykyään Spotify nostaa sen haussa listan ylimmäiseksi.

Kappaleen matka luonnospöydältä ikivihreäksi oli kuitenkin polveileva, kertovat tekijät haastattelussa.

”Kun sain Annilta tekstin, kertosäe tuntui heti ilmiselvältä”, muistelee Kerkko. ”Mutta säkeistö löytyi vasta paljon myöhemmin erilaisten versioiden jälkeen.” Valmista tuli kahdessa vuodessa. ”Toinen suosikki *Sinä lähdit pois* tehtiin neljässä tunnissa”, Anni vertaa.

Bändin laulajat suhtautuivat kappaleeseen aluksi epäillen, ja *Kroketti*-levyn sessioissa sitä ääniteltiin vähä vähältä ajatuksella ”tulee jotain jos on tullakseen”. Tulihan siitä, vaikka radioon viety sinkkuversio ei lähtenyt soimaan ollenkaan. Vasta albumiraita hiipi hitaasti hitiksi.

”**P**arasta on, että laulu on kokonaisuutena niin ylitseuotava. Teksti menee lähelle patetian rajaa, mutta usein juuri se on aluetta, mistä koskettavat asiat löytyvät. Tunteita ei säästetty”, Anni sanoo.

”Siinä luetellaan päähenkilön seikkailut ja kokemukset, joiden ansiosta hän tuntee itsensä näin voimakkaaksi. Kyse on tietenkin lioittelusta, eihän kukaan voi suojella toista aivan kaikelta. Ajatus on silti lohduttava”, Anni jatkaa. ”Jotkut ovat kokeneet voimakkaasti, että teksti käsittelee äityyttä. Toisen koulukunnan mielestä se kertoo rakkaussuh-teesta.”

”Kuohuttavin yksityiskohta on hiomavaunu. Sain paljon sähköposteja, joissa kysyttiin mikä se hiomavaunu on”, Anni nauraa. Mysteerin tiesivät luonnostaan vain helsinkiläiset, sillä muualla maassa ei ole raitiovaunuja. Anni kertoo oikeasti ajaneensa hiomavaunulla.

Sävellyksenä *Minä suojelen sinua kaikelta* on esimerkki Kerkko Koskinen taiteellisesti kunnianhimoisesta tyylistä.

”Olen tosi ylpeä tästä kappaleesta”, Kerkko sanoo. ”Se on niin omalaatuinen, että toista samanlaista ei heti tule mieleen. Rakenteessa on eppiset A-osat [*Olen hiihtänyt jään yli Seurasaareen*...], kaiken muuttava B-osa [*Ensin vieraiden ihmisten juhlin*...] ja sitten tällainen riparikertosäe [*Minä suojelen sinua kaikelta*...]. Kappale lähtee liikkeelle eri sävellajista kuin mihin se päättyy”.

Perinteisen popbiisin kaava rikotaan lopullisesti kappaleen päättävällä ”impressionistisessa fagottiteemassa”. Kerkko kertoo katkelman toimineen myös jäähallissa. ”*Minä suojelen sinua kaikelta* soitettiin viimeisenä biisinä. Lopussa on tämä ihan hiljainen instrumentaali-kohta – koko yleisö oli aivan hiljaa, kun kaikki tiesivät sen tulevan kuitenkin. Ja sitten aplodit sen jälkeen. Se oli magee hetki”. ☺

Kansanmusiikkia kaukomailla

Uutta levyä valmistelevalle Frigg-mat-kasi ensiviitille Australiaan maaliskuussa. Yhtye esiintyi muun muassa Australian suurimmalla kansanmusiikkifestivaalilla WOMADE-laisessa. Friggin maaliskuista Australian kiertuetta seuraa huhtikuussa neljän keikan visiitti Japaniin.

Myös muitakin kotimaisia kansanmuusikoita nähtiin kaukomailla.

Kimmo Pohjonen kiersi Australiassa, Uudessa Seelannissa ja Singaporessa maaliskuun aikana. Harmonikan suurmiehestä tehty täysipitkä dokumentti *Soundbreaker* on saanut jalansijaa kansainvälisillä elokuvafestivaaleilla.

Japaniin ovat kevään aikana suuntaamassa myös **Timo Alakotila**, **Maria Kalaniemi** ja **Arto Järvelä**.

Suomalaiset näyttävästi esillä WMCE:n listoilla

World Music Chart Europe on kuukausittain ilmestyvä lista, jolle joukko kansanmusiikkialan toimittajia ja asiantuntijoita äänestävät suosikkejaan. Listalle pääsy tarkoittaa soittoaikaa radioissa ympäri Euroopan. Viime vuonna suomalaisia kansanmuusikoita näkyi listoilla aivan kärkipäätä myöten. Vain syys- ja joulukuun listoilta uupui suomalaisnimi. Listoilta nousivat **Kimmo Pohjosen**, **Samuli Kosmisen** ja Kronos-kvartetin *Uniko*, **Maria Kalaniemen** *Vilda Rosor*, **Palefacen** *Helsinki Shangri-La* sekä **Milla Viljamaan** *Minne*.

Jazzväki kokoontuu Bremeniin

Keskeiseksi jazzin kohtaamispaikaksi noussut messu-, konferenssi- ja showcase-tapahtuma Jazzahead on tunnettu tinkimättömyydestään musiikin laadun suhteen. Bremeniin huhtikuussa matkaa parasta osaamistaan näyttämään Slo Motive ja Defekt.

Kalevi Ahon kantaesityksiä maailmalla

Kalevi Ahon uusia teoksia kuullaan eurooppalaisissa konserttisaleissa keväällä. Säveltäjän uusi konsertto trumpeteille ja puhallinorkesterille esitetään maaliskuun lopussa kapellimestari **Martyn Brabbinsin** johdolla Antwerpenissä Belgiassa. Lyömäsoitinkonsertto saa kantaesityksensä 18. huhtikuuta Lontoon filharmonikkojen toimesta.

Ahon pidetty klarinettikonsertto on myös matkannut maailmalla. Ruotsalainen klarinetisti **Martin Fröst** esitti teosta Tokiossa (14.–15. helmikuuta) ja Los Angelesissa (23.–25. maaliskuuta).

Kalevi Ahon teoksia kuullaan jatkuvasti maailmalla.

Ovelin voittoon maailman tärkeimmässä musiikkiaiheisten digiyritysten kilpailussa Midemissä

Cannesissa tammikuussa järjestetty maailman suurin musiikkialan ammatilaistapahtuma Midem on viime vuosina kehittänyt sisältöään tavoitteenaan löytää musiikkialalle uusia liiketoimintamahdollisuuksia. Tapahtumassa järjestettävään midemlab-kilpailuun valitaan vuosittain lupaavimmat musiikkiaiheiset teknologia-startup -yritykset, joiden odotetaan menestyvän kansainvälisillä markkinoilla. Kilpailua pidetään lajissaan maailman tärkeimpänä ja sen on voittanut aikaisemmin mm. musiikin streaming-palvelu Soundcloud. Tänä vuonna kilpailun voitti omissa kategoriassaan suomalaisyritys Ovelin, jonka WildChords-soitonopetuspelejä teki tuomaristoon suuren vaikutuksen.

WildChords on ollut Applen App Storen ladatuin mobiiliapplikaatio yli 30 maassa. Peli on palkittu aikaisemmin mm. Musiikki & Median Innovation Forumin Northern Dimension Music Innovation Award -palkinnolla. WildChords toimii tällä hetkellä iPadilla ja sitä pelataan soittamalla oikeaa kitaraa. Midemlabin menestyneiden teknologiayritysten perustajista ja johtajista koostuvaa tuomaristoa viehätti pelissä erityisesti hauskanpidon ja oppimisen yhdistäminen.

Digitaalisen muutoksen haastaa

Positiiviset talousluvut ovat osoitus Cisacin jäsenjärjestöjen vakauudesta ja tehokkuudesta, Olivier Hinnewinkel sanoi.

Tekijänoikeusjärjestöjen kansainvälisen yhteistyöelimen Cisacin uudeksi pääjohtajaksi lokakuussa valittu **Olivier Hinnewinkel** avasi maailman suurimmassa musiikkialan ammattilaistapahtumassa Midemissä keskustelutilaisuuden pilvipalveluista sanomalla, että välillä sataa, rankastikin. Midem järjestettiin tammikuun lopulla Cannesissa.

Musiikkialan muutos oli selkeästi esillä tapahtumassa. Tapahtuman tunnuslauseena oli Connected by Music, ja musiikin ohella keskiöön oli ujutautunut teknologia. Jatkuvaan harmautta Hinnewinkel ei musiikkialalle kuitenkaan ennusta, vaan uskoo, että teknologinen muutos on sekä uhka että mahdollisuus.

”Uhka, koska se luo painetta vanhoille liiketoimintamalleille ja pakottaa järjestöt uusiutumaan. Tässä piilee toisaalta mahdollisuus: jos teknologiseen kehitykseen osaa mukautua, silloin on myös mahdollisuus menestyä uudessa tilanteessa. Tekijöille teknologinen kehitys

tuottaa uusia mahdollisuuksia tuoda luova työnsä kuuluviin yhä useampien kanavien kautta.”

Digitaalisen musiikin kasvu on maailmanlaajuisesti ollut viime vuosina vauhdikasta. Vuonna 2010 digitaalisilta markkinoilta kerätyt tekijänoikeuskorvaukset kasvoivat viidenneksen.

”Täytyy kuitenkin muistaa, että kokonaiskorvauksista niiden osuus on edelleen vain pari prosenttia. Olemme silti uuden ajan äärellä”, Hinnewinkel sanoo.

Yksi asia, joka takaa tekijänoikeusjärjestöjen ja sitä kautta myös Cisacin tulevaisuuden, on vahva alueellinen osaaminen ja läsnäolo.

nopeus järjestöt

TEKSTI TOMI KORHONEN

”Tunemme repertoarit, kulttuurin ja kielen, ja olemme oman alueemme parhaita asiantuntijoita.”

Paluu juurille

Hinnewinkelillä on laajaa kansainvälistä kokemusta eri tehtävistä USA:ssa, Euroopassa ja Aasiassa. Viimeksi hän on työskennellyt Eurovision Asia-Pacificin toimitusjohtajana.

Mikä sai ottamaan tehtävän vastaan tekijänoikeusjärjestöjen johdossa?

tärkeää on myös järjestöjen tekemä edunvalvontatyö, yleiseen yhteiskunnalliseen keskusteluun osallistuminen.

”Tässä työssä ja sen paremmassa koordinoinnissa kansainvälisellä tasolla meillä on edelleen tehtävää”, Hinnewinkel toteaa.

Cisac on maailmanlaajuinen järjestö, jolla on yhteensä 232 jäsenjärjestöä 121 maassa. Yhteistä näille järjestöille on tekijä, joka on kaiken keskiössä.

”Järjestöjen tehtävänä on tarjota apua ja

”TEKIJÄNOIKEUSJÄRJESTÖJEN TULEVAISUUDEN TAKAA VAHVA ALUEELLINEN OSAAMINEN JA LÄSNÄOLO.”

”Olin ammattimuusikko Ranskassa 20–25 vuotta sitten. Opetin, toimin studiomuusikkona, sovitin tilaustöitä ja niin edelleen. Palaan siis tiettyssä mielessä juurilleni.”

Tekijöille korvausten tilittäminen on keskeinen osa järjestöjen toimintaa, mutta yhtä

neuvoja näille tekijöille. Avun tarve voi vaihdella. Esimerkiksi Afrikassa Cisacin pitää tarjota järjestöille mahdollisuus ja välineet siihen, että ne voivat opastaa tekijöitään. Euroopassa tai Yhdysvalloissa apu voi olla toisenlaista, mutta yhtä kaikki tärkeää.” ☺

Mikä Cisac on?

- Cisacin virallinen nimi on Confédération Internationale des Sociétés d'Auteurs et Compositeurs.
- Cisaciin kuuluu 229 tekijänoikeusjärjestöä 121 maasta.
- Se edustaa noin kolmea miljoonaa musiikintekijää, kirjailijaa, kustantajaa ja taiteilijaa.
- Teosto on Cisacin jäsen.

Cisacin avainluvut vuonna 2010

- Tekijänoikeuskorvausten määrä 7,545 miljardia euroa
- 5,5 % kasvua edellisvuoteen verrattuna
- 61 % korvauksista Euroopasta
- 73 % oli esityskorvauksia
- 86 % korvauksista tuli musiikin käytöstä

Soul-laulaja Imany esiintyi Midem-konferenssin yhteydessä järjestetyillä Midem-festivaaleilla.

Cisacin keräämät korvaukset ennätystasolle

Huolimatta haastavasta taloudellisesta tilanteesta, vuosi 2010 osoittautui positiiviseksi tekijöiden kannalta: Cisacin jäsenjärjestöjen keräämät tekijänoikeuskorvaukset kasvoivat edellisvuodesta 5,5 prosenttiyksikköä 7,5 miljardiin euroon.

Tekijänoikeusjärjestöjen kansainvälisen yhteistyöelimen Cisacin keräämät tilastot osoittavat, että tekijänoikeuskorvaukset kasvoivat toista vuotta peräkkäin. Vuonna 2009 kasvua oli edellisvuoteen verrattuna 1,7 prosenttiyksikköä ja vuonna 2010 5,5 prosenttiyksikköä. Korvaukset ovat kasvaneet seitsemänä perättäisenä vuonna, lukuun

VUOSI 2010 OSOITTAUTUI POSITIIVISEKSI TEKIJÖIDEN KANNALTA: TEKIJÄNOIKEUS- KORVAUKSET KASVOIVAT 7,5 MILJARDIIN EUROON

ottamatta vuotta 2008, jolloin korvaukset notkahtivat aavistuksen.

”Tällaiset positiiviset luvut ovat osoitus Cisacin jäsenjärjestöjen vakaudesta ja tehokkuudesta”, sanoo Cisacin tuore pääjohtaja **Olivier Hinnewinkel**.

Korvausten määrä kasvoi joka puolella maailmaa. Dynaamisin markkina-alue näyttää lukujen valossa olevan Latinalainen Amerikka, jossa koettiin lähes viidenneksen kasvu.

Valtaosa korvauksista, lähes 5,5 miljardia euroa, tulee julkisista esityksistä.

Kättäpidempää Actasta

Acta-sopimuksen etenemisestä EU-parlamentissa on uutisoitu viime aikoina ja Acta on myös kuumentanut tunteita. Mistä Actassa on kysymys?

Ulkoasiainministeriön verkkosivuille (www.formin.fi) on koottu perusteellinen tietopaketti, jossa kerrotaan, mikä Acta on.

Lyhyesti tiivistettynä Acta on väärentämisen vastainen kauppasopimus, jonka Euroopan unioni ja suurin osa sen jäsenmaista, Suomi mukaan lukien, allekirjoittivat Tokiossa tammikuussa. Sopimus tehostaa teollis- ja tekijänoikeuksien loukkausten torjuntaa kansainvälisesti ja suojaa eurooppalaista tuotantoa, työllisyyttä ja tekijänoikeuksien haltijoiden etua.

Ulkoasiainministeriön tietopaketissa korostetaan, että Acta ei merkitse yksityisen internet-viestinnän tarkkailemista eikä verkkosivujen sensuroimista. Acta ei myöskään johda perusoikeuksien, kuten ilmaisunvapauden, rajoittamiseen.

Actan määräykset eivät aiheuta muutoksia EU-lainsäädäntöön eivätkä pääosin myöskään Suomen kansalliseen lainsäädäntöön. Suomi voi sitoutua sopimukseen, kun eduskunnan hyväksyntä sopimuksen rikosoikeudellisille määräyksille on saatu. Ulkoministeriön mukaan hallituksen esitys annetaan eduskunnalle aikaisintaan syksyllä 2012.

Teosto-palkinto jaetaan yhdeksännen kerran

Ehdokkaat tämänvuotisen Teosto-palkinnon saajiksi on valittu. Ehdokkaina ovat **Kalevi Ahon** sinfonia nro 15, **Mikko Heiniön** oopperan *Eerik XIV* sävellys, **Kari Ikosen** sävellykset levyllä *The Helsinki Suite*, **Iro Haarlan** sävellykset levyllä *Vespers*, **Tuure Kilpeläisen** ja Kaihon Karavaani -yhtyeen teokset levyllä *Erämaa*, Rubik-yhtyeen teokset levyllä *Solar* ja **Milla Viljamaan** sävellykset levyllä *Minne*.

Ehdokkaat valitsi esiraati, johon kuuluivat toimittaja **Harri Hakanen** (puheenjohtaja), toimittajat **Jan-Erik Holmberg**, **Mats Liljeroos**, **Tarja Närhi** ja **Karoliina Vesa**, muusikko **Kristiina Ilmonen** ja levytuottaja **Pekka Ruuska**.

Teosto jakaa tunnustuspalkinnon suomalaisen luovan säveltaiteen edistämiseksi tänä vuonna yhdeksännen kerran. Palkinnolla halutaan nostaa esiin rohkeita, omaperäisiä ja innovatiivisia kotimaisia sävelteoksia. Teokset voivat edustaa mitä tahansa musiikin lajia ja niiden pitää olla edellisen palkintokauden jälkeistä tuotantoa. Edellisen kerran palkinto jaettiin huhtikuussa 2011.

Palkinto jaetaan 1–4 teokselle tai teoskokonaisuudelle ja palkintosumma on enintään 40 000 euroa. Jos palkinnon saa vain yksi, palkinto on 25 000 euroa.

Palkinnon saajan valitsee ehdokkaiden joukosta kolmihenkinen jury. Päätös julkistetaan 12. huhtikuuta.

Prix Elvis Tarja Närhelle

Säveltäjät ja Sanoittajat Elvis ry:n vuoden 2011 Prix Elvis myönnettiin musiikkitoimittaja **Tarja Närhelle** tunnustukseksi hänen ansiokkaasta työstään suomalaisen rytmimusiikin ja sen tekijöiden hyväksi.

"Mitä surullisempi laulu, sen onnellisempi suomalainen", sanoo Ylen Radio Suomen musiikkitoimituksessa työskentelevä Tarja Närhi. Hänelle suomalainen musiikki merkitsee sukupolvielämyksiä, yhteistä kieltä, historiaa, kulttuuria ja yhteisiä kokemuksia. Ymmärtämällä suomalaista musiikkia ymmärtää suomalaista. Vain suomalainen musiikintekijä voi ymmärtää suomalaisen sielun ja tunnemaailman.

Tarja Närhi kertoo vuosien myötä oppineensa

musiikin koskettavuuden lähtevän siitä, että melodia ja teksti kertovat samaa tarinaa ja kantavat samaa tunnetta. Hän nostaakin ohjelmis- saan vahvasti musiikintekijöitä artistien ohella esiin, ja myös sellaisia tekijöitä, jotka eivät esitä itse laulujaan. Esimerkiksi hänen luotsaamassaan Levylautakunnassa esitellään paljon uusia suomalaisia lauluja, joita ruoditaan rennolla otteella. Uusien laulujen lisäksi ohjelmaa tutustuttaa kuulijansa suomalaisen rytmimusiikin säveltäjiin, sanoittajiin ja sovittajiin.

Tarja Närhi on työskennellyt Radio Suomessa vuodesta 1996. Hän on tullut useille tutuksi myös lukuisissa musiikkialan kilpailutuomaris- toissa sekä Euroviisujen tv-juontajana.

Osallistu kampanjaan ja ilmoita biisit!

Musiikintekijät ovat Säveltäjät ja Sanoittajat Elvis ry:n kanssa käynnistäneet Ilmoita biisit -kampanjan, jolla herätellään esiintyjä esitys ilmoitusten tekemiseen. Kampanjassa muistutetaan, että Teoston tilityksessä musiikintekijöille kertyy euroja vain niistä live-esityksistä, joista esitys ilmoitus on tehty.

Esitys ilmoituksessa ilmoitetaan esitettyjen kappaleiden nimet, tekijät ja keikkojen esityspaikat. Esitys ilmoitus tehdään Teoston verkkopalvelussa, josta tarkemmin sivulla 38.

Livekeikoista tehtävät esitys ilmoitukset ovat Teostolle korvaamaton työkalu, jonka avulla

tapahtumanjärjestäjien maksamat esityskorvaukset voidaan ohjata säveltäjille, sanoittajille ja sovittajille. Siksi esiintyjien toivotaan näkevän sen pienen vaivan, että tekevät esitys ilmoituksen. Vaiva ei ole suuri, kun ajattelee, minkälaisen määrän musiikkia esiintyjät saavat musiikintekijöiltä esitettäväkseen.

Ilmoita biisit -kampanjan yhtenä osana on Facebook-sivu, jossa kerrotaan lisätietoja ilmoitusten teosta ja muistutetaan asian tärkeydestä. Kampanjalle tukensa ovat luvanneet myös Suomen Ohjelmatoimistot ja Agentit sekä Muusikkojen liitto.

Historiikin julkistustilaisuudessa Elvis ry:n toimistossa Teoston tilitysuudistuksia muistelivat (vasemmalta) **Eero Lupari, Kaj Arhippainen, Reijo Saari, Rakel Penttonen ja Otto Donner.**

Laululla on tekijänsä

Vuonna 1954 perustetun Säveltäjät ja Sanoittajat Elvis ry:n historiikin toinen osa *Laululla on tekijänsä 2* on ilmestynyt.

Historiikissa käsitellään laajalti koko musiikkialan historiaa sekä erityisesti kevyen musiikin ja sen tekijöiden aseman muutosta Suomessa 1920-luvulta lähtien. Suuren huomion saavat myös Teoston tilitysjärjestelmän muutokset, Elvis ry:n jäsenhistoria ja sanoittajien aseman kehitys. Lisäksi kirjassa on katsaus kustannus- ja tariffisopimuksiin sekä entisten puheenjohtajien **Arthur Fuhrmannin, Otto Donnerin, Juhani Leinosen ja Jani Uhleniuksen** haastattelut. Ensimmäisen

puheenjohtajan **Harry Bergströmin** haastattelu perustuu arkistonauhoihin. Lisäksi kirjassa on kronologinen katsaus vuosiin 1980–2004.

Kuten kirjan takakannessa todetaan, historiikki kertoo ”yhdistyksestä, jonka jäsenet ovat tehneet suurimman osan suomalaisten tuntemasta musiikista”.

Kirjan ovat kirjoittaneet vuosina 1995–2008 toiminnanjohtajana ollut **Martti Heikkilä** sekä toimintaa läheltä seurannut toimittaja **Pekka Nissilä**.

Ensimmäinen *Laululla on tekijänsä* ilmestyi **Arthur Fuhrmannin** ja **Taimi Kyyrön** kirjoittamana vuonna 2006, ja se kattaa kronologisesti vuodet 1954–1979.

Kilpailussa etsitään uusia suomen- ja ruotsinkielisiä lauluja. Aihetta voi lähestyä ennakkoluulottomasti, luovasti ja laaja-alaisesti. Tyyllilaji on vapaa, jazz, rock, pop, iskelmä, laulelma...

Laulujen on oltava 2.5.2012, klo 16.00 mennessä Elvis ry:n toimistolla, Runeberginkatu 15 A 11, 00100 Helsinki

Tutustu sääntöihin sivuilla:
www.elvisry.fi tai www.meripaivat.com

Lisätietoja:
eija.hinkkala@elvisry.fi, p. 0400-196 315

Yhteistyössä:

Turku toimi viime vuonna Euroopan
kulttuuripääkaupunkina yhdessä
Tallinnan kanssa. Mitä jäi käteen?

TEKSTI MARKUS LAAKSO

Kulttuuripääkaupunkivuosi sai Turun kukkimaan

Euroopan kulttuuripääkaupunkina toimiminen on paitsi etuoikeus, myös jättimäinen, vuosia kestänyt urakka. Turku 2011 -säätien vetämän projektin toteuttamiseen osallistui yli 20 000 ihmistä, ja haku kulttuuripääkaupungiksi käynnistyi jo vuonna 2004.

“Kulttuuripääkaupunkivuosi oli menestys ja asettamamme tavoitteet toteutuivat. Siitä jäi hirvään hyvät, mutta samalla haikeat fiilikset, kun tämä ainutlaatuinen projekti on loppumassa”, sanoo ohjelmajohtaja **Suvi Innilä**.

Taloudellinen tulos julkistetaan huhti-toukokuun vaihteessa, mutta Innilän mukaan se tulee olemaan “huomattavan positiivinen”. Tapahtuman kokonaisbudjetti vuosille 2008–2012 on noin 50 miljoonaa euroa, josta karkeasti kolmasosa on peräisin valtiolta, kolmasosa kaupungilta ja loput muualta, kuten kuntarahoituksesta, sponsorituloista, säätiöiden ja rahastojen tuista sekä EU-rahoituksesta.

Maaillantalouden äkillinen heikkeneminen aiheutti haasteita yksittäisille hankkeille, mutta siitä ei koitunut merkittävää haittaa kokonaisuudelle. Tallinnaa finanssitilanne rasitti rankemmin, ja suunniteltuja yhteistuotantoja jouduttiin jonkin verran karsimaan.

Vuosi lisäsi kotimaisen musiikin käyttöä Turussa.

Turku 2011:n tutkimus- ja kehityspäällikkö **Jukka Saukkolinin** mukaan kulttuuripääkaupunkiohjelman 165 hankkeeseen sisältyi yli 6 000 tilaisuutta, joissa vieraili yhteensä 500 000 suomalaista ja tuhansia ulkomaalaisia.

“Kaikki eivät ole vielä jättäneet loppuraporttiaan, mutta nykytiedon perusteella eniten yleisöä houkuttelivat Tall Ships Regatta -laivatapahtuma ja elokuun huipennusviikonloppu, kulttuurivuoden avajaiset, Viimeinen ehtoollinen -tanssiteos ja -taidenäyttely, Turku kuuntelee -ääniteos, Turku 365 -kaupunkitaidekokonaisuus sekä Contemporary Art Archipelago -näyttely. Ympäristötaideprojektit houkuttelevat myös paljon yleisöä, mutta niiden yleisömääriä on vaikea arvioida”, Saukkolin pohtii.

Taloustutkimus Oy:n laatiman tutkimusraportin mukaan kulttuuripääkaupunkivuosi vahvisti Turun asemaa kulttuuri-kaupunkina, lisäsi kulttuurin harrastamista, toi kaupunkiin enemmän vierailijoita kuin tavallinen vuosi ja herätti odotuksia jatkon suhteen. Tutkimukseen osallistuneista turkulaisista 43 prosenttia vastasi käyneensä kulttuuritapahtumissa huomattavasti tai jossain määrin enemmän kuin normaalisti.

“Yksi päätavoitteistamme oli hyvinvoinnin vahvistaminen. Onnistuimme kulttuuri tekee hyvää -viestin välittämisessä ja

edistämisessä. Ihmiset ovat nauttineet Taloustutkimuksen selvitystenkin mukaan eniten siitä, että kulttuuri ja taide on tullut kadulle. Tapahtumia ja taideteoksia on ollut siellä, missä ihmiset liikkuvat. Se on jäänyt toivelistalle myös jatkon kannalta”, Innilä sanoo.

Elävän musiikin osuus kasvoi

Kulttuuripääkaupunkivuoden onnistumisessa ei voi vähätellä saumattoman yhteistyön ja me-hengen vaikutusta. Projektin innoittamana syntyi Aurajoki-verkosto, uusi yhdistys, joka pyrkii jatkamaan tuoretta perinnettä ja hyödyntämään solmittuja kontakteja.

“Uskon, että kulttuuripääkaupunkivuoden vaikutukset tullaan todellisuudessa näkemään vasta vuosien kuluttua. Yksi tärkeimmistä on yhteistyö, jota on syntynyt eri alojen toimijoiden välillä niin paikallisesti kuin kansainvälisestikin. Taiteilijoita ja tekijöitä on ollut mukana yli 60 maasta eli verkosto on hyvin laaja”, Innilä sanoo.

“Toinen vaikutus on ollut se, että Turku on päässyt maailmankartalle. Kaupunki on ollut vahvasti esillä maailmanlaajuisessa mediassa. Sitä ei varmasti oltaisi saavutettu ilman

Turussa oli arvioiden mukaan kulttuuripääkaupunkivuotena noin 1 600 elävän musiikin tapahtumaa ja kotimainen musiikki oli hyvin edustettuna.

kulttuuripääkaupunkivuotta. Sen tuntee, että vuosi on tuonut uutta ylpeyttä omaa kaupunkia kohtaan ja kohottanut Turun itsetuntoa. Se vaikuttaa varmasti siihen, miten jatkossa uskalletaan ja halutaan kehittää asioita.”

Innilä korostaa kulttuuripääkaupunkivuoden olleen ennen kaikkea investointi, jossa kansallinen ja kansainvälinen näkyvyys on tuonut moninkertaisesti sen summan takaisin, jonka esimerkiksi Turun kaupunki on sijoittanut projektiin.

Maksullisten yöpymisten majoitustilastot valmistuvat maaliskuussa, mutta tutkimus- ja kehityspäällikkö Saukkolinin mukaan tammi-marraskuun 2011 määrät kasvoivat Varsinais-Suomessa noin 7 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Kansainvälisissä yöpymisissä kasvua oli 8 prosenttia. Tilastot eivät sisällä päivämatkailua, jolla tiedetään olleen suuri merkitys kulttuurivuoden palveluiden kuluttamisessa.

“Taloustutkimuksen kyselytutkimuksesta selvisi, että noin 60 prosenttia kulttuurivuoteen osallistuneista ulkopaikkakuntalaisista yöpyi osallistumisensa aikana Turussa. Heistä 60 prosenttia majoittui ystäviensä tai sukulaistensa luokse. Noin 30–35 prosenttia ei-turkulaisesta yleisöstä yöpyi maksullisesti joko hotellissa, retkeilymajassa, matkustajakodissa tai leirintä-

alueella”, Saukkolin huomauttaa.

Kulttuuripääkaupunkivuosi lisäsi myös kotimaisen musiikin käyttöä Turussa. Tarkkoja lukemia ei ole vielä saatavilla, mutta elävän musiikin tapahtumien määrä vaikuttaisi kasvaneen noin yhdeksän prosenttia edellisvuodesta.

“Vuonna 2010 Turussa oli 1 490 elävän musiikin tapahtumaa. Alustavien tietojen mukaan viime vuoden luku tulee sijoittumaan 1 600:n ja 1 650:n välille. Turku on ollut aikaisemminkin aktiivinen keikkakaupunki, ja siellä järjestetään selkeästi enemmän elävän musiikin tapahtumia kuin koko maassa keskimäärin. Viime vuonna Turun osuus kasvoi koko maan tapahtumistakin”, luettelee Teoston tutkimuspäällikkö **Ano Sirpiniemi**.

Innilän mukaan suomalainen musiikki oli hyvin edustettuna monessa genressä, ja vierailijat pääsivät nauttimaan myös useasta kantaesityksestä, kuten esimerkiksi **Mikko Heiniön** komeasta Eerik XIV -opperasta.

“Suomalaista musiikkia pyrittiin tuomaan esiin muun muassa jazzklubeilla. Kotimaista konemusiikkia on levitetty kansainvälisesti ikään kuin osana markkinointiamme vuodesta 2010 saakka”, Innilä muistuttaa. ☺

Musiikintekijänä

Ylen hallituksessa

Lauluntekijä Kikka Laitinen valittiin tämän vuoden alusta Ylen hallituksen jäseneksi. Musiikintekijä on siinä seurassa harvinaisuus.

TEKSTI HEIKKI JOKINEN KUVA TARU NIKLANDER

Kun mahdollisuus Ylen hallituksen jäsenyyteen tarjoutui, lahtelainen **Kikka Laitinen** ei epäröinyt vaan lähti mukaan. ”Edustan siellä suomalaisen kulttuurin tuntemusta”, monipuolisesti musiikin alalla toiminut säveltäjä-sanoittaja-laulaja sanoo.

”YLEN EI TARVITSE JUOSTA TRENDIEN MUKAAN.”

Hallitustyö on vasta käynnistynyt, mutta joitakin linjauksia Laitiselle on jo kiteytynyt.

”Yle on kaikkein oikeudenmukaisin ja esimerkillisin tekijänoikeuskorvausten maksaja Suomessa. Siitä voivat muutkin mediat ottaa mallia. En ollut keksimässä Yle-veroa, mutta se poistaa yhden pelon. Vakaa rahoitus on varmasti hyvä musiikintekijöillekin.”

Hallituksessa on ollut esillä moninaisuuden ja tasa-arvon lisääminen, Laitinen kertoo. ”Ylen ei tarvitse juosta trendien mukaan, se voi pitää oman linjansa. Vain kapeaa listamusiikkia ei tarvitse soittaa.”

Laitinen haluaa puhua erityisesti kotimaisen musiikin puolesta. ”Voimme kuunnella yleisinä suomalaista musiikkia ja Ylen tulee tuoda sitä tasavertaisesti esille: indietä, saamelaista, suomenruotsalaista, kansanmusiikkia, lastenmusiikkia...” Yksittäisiin Ylen ohjelmiin hallitus ei

puutu, mutta se tekee ohjelmapolitiikan yleislinjaukset. ”Siksi hallitus on olemassa, että se reagoi.”

Etunaan Laitinen pitää vahvaa kokemusta musiikin alalta. ”Näkemykseni ovat musiikintekijän näkemyksiä,

MITÄ YLEN HALLITUS TEKEE?

Ylen hallinnosta huolehtii hallitus. Sen tehtäviin kuuluvat muun muassa toimitusjohtajan nimitäminen ja erottaminen sekä hänen palkataan päättäminen, yhtiön muun ylimmän johdon valinta, talousarviosta päättäminen, Ylen strategiset peruslinjaukset sekä vastaaminen siitä, että julkisen palvelun tehtävät täytetään.

Hallituksen puheenjohtaja on vuorineuvos **Kari Neilimo** ja siihen kuuluu seitsemän muuta jäsentä. Hallituksen jäsenistä monen tausta on liike-elämän johtotehtävissä, mutta mukana on myös kulttuurin tuntemusta.

enkä pelkää niitä sanoa. Mutta yhtiön tehtävät on määritelty laissa, se ei voi vetää vain yhteen suuntaan.”

”Olen aina ollut Yle-henkilinen. Ihmiset napisevat Ylestä, napolisivat isojen kaupallisten radioiden soittolistoista. Ilman Yleä olisin jo kuollut nälkään aikapäiviä – ja olen ammatilainen.”

Keskusteluyhteys on tärkeä

Voiko yksittäinen Ylen hallituksen jäsen vaikuttaa?

”Tänään on hallituksen iltakoulu, jossa puhumme journalismista Ylen johdon ollessa paikalla. Aion kertoa itseäni kiinnostavista asioista, minulla on mahdollisuus sanoa mielipiteeni. Näkemykset menevät Ylen johtoryhmään, uskon että ne vaikuttavat.”

Hallitus on vastuussa Ylen linjausten toteuttamisesta ja hallituksen puheenjohtaja on toimitusjohtajan esimies.

tekijänoikeustuloilla eläminen ja vanhat herrat kannustivat työssä.”

Tekijänoikeus on musiikintekijän elinehto. ”Musiikkiteos työllistää muusikot, solistit, studioäen, kaupat, keikkamyymälät, tiedottajat ja toimittajat... Kukaan ei kyseenalaista heidän palkanmaksuaan, mutta tekijänoikeus kyllä kyseenalaistetaan. Piraattiväki sekoittaa kaksi asiaa, sananvapauden ja varastamisen.”

”Sopii minulle, jos ruoka on kaupassa taiteilijoille ilmaista. Millä oikeudella joku voi sanoa, että minulle ei tarvitse maksaa ja perustella sitä sananvapaudella? Nuoria vielä ymmärrän, he asuvat äidin hoteissa ja syövät hänen lihapulliaan, mutta aikuiset ovat eri asia.”

Säännöllinen keskusteluyhteys Ylen, Teoston ja Gramexin välillä olisi hyvä.

”Uskon Martti Ahtisaari -tyyppiseen diplomaattiaan, neuvotteluilla voidaan

”PIRAATTIVÄKI SEKOITTA KAKSI ASIAA, SANANVAPAUDEN JA VARASTAMISEN.”

Laitinen arvostaa toimitusjohtaja **Kivistä** ja hänen kykyään keskustella muiden kanssa. ”Vaikka hallituksen tausta on lähinnä liike-elämässä, siellä vallitsee sivistyksen ilmapiiri.”

Osallistumistaan Ylen hallituksen työhön Kikka Laitinen pitää luontevana jatkumona musiikintekijän työlleen, musiikin koko kaari on tullut tutuksi. 1980-luvun lopulla Laitinen lähti mukaan Säveltäjät ja Sanoittajat Elvis ry:n hallitukseen.

”Se oli hyvä koulu, mukana oli kovan luokan nimiä kuten **Jaakko Salo, Jukka Virtanen, Otto Donner** ja **Arthur Fuhrmann**. Näin mitä on

estää ristiriitoja. Kun ihmiset puhuvat toistensa kanssa, he huomaavat löytävänsä kompromissin. Tekijänoikeusasioissa olisi mahdollista löytää yhteistä Ylen ja Teoston välillä. Tavoite olisi, että suomalainen musiikki voisi hyvin.”

Pianolaulun herkkyyks kiinnostaa

Omassa työssään Kikka Laitinen keskittyy nyt tekijyyteen ja tekee aiempaa vähemmän keikkoja. ”Yritän tehdä joka päivä biisin joko itselleni tai jollekulle muulle.”

Musiikin tekemiseen liittyvien raja-aitojen ja lokeroinnin vähentyminen

Kikka Laitinen

Viralliselta nimeltään Kirsi-Marja Laitinen, s. 1960.

Laulaja, laulun tekijä, sanoittaja, säveltäjä.

Teostoon rekisteröity noin 500 teosta, joilla useita eri esittäjiä.

Omistamansa Hittitalo Kikka Laitinen Oy:n toimitusjohtaja.

Musiikkiopinnot Tampereen konservatoriossa ja Helsingin Pop & Jazz Konservatoriossa.

Diplomikielenkääntäjä Tampereen yliopistosta.

Julkaissut romaanin Hello, Mary-Lou! (1998).

Teoston kulttuurikummi.

Yhtyeitä Gasoline Girls And Petrol Boys ja Kikka Laitinen Co. Solistisia esiintymisiä muun muassa Ilmavoimien Big Bandin ja Vantaan Viihdeorkesterin kanssa.

Tunnetuimpia omia lauluja ovat *Suomalaisia rakkaustarinoita*, *Onni on pienissä asioissa*, *Ei surullista*, *Tatuoitu neitoperhonen*, *Enää linnut laula ei*, *Sydän valvoo*, *Omenapuut ja Mä tahdon luoksesi tulla*.

ilahduttaa Laitista. Aiemmin viihdettä säveltänyt ei voinut säveltää rockia.

”Olin ensimmäisiä naisia viihdepop-rock -säveltäjänä. Tapana oli ollut, että miehet säveltävät. Ensimmäisessä bändissäni Gasoline Girls And Petrol Boys naiset myös tekivät musiikin ja esittivät sen itse.”

Keväällä valmistuu *Suomalaisia rakkaustarinoita 3* -albumi. Se on jatkoa jo kuusi vuotta teossa olleelle trilogialle. Ohessa syntyy kappaleita tilaustöinä. ”Muutama kollega joko sanoittaa tai säveltää ja pyytää minulta sen osan mikä kokonaisuudesta uupuu.”

Laitinen pyörittää omaa luovan alan yritystä Hittitalo Kikka Laitinen Oy:tä, jonka toimenkuvaan kuuluu musiikin teon lisäksi koulutus, konsultointi sekä luennointi. Luentojen aiheet liittyvät luovuuteen ja rohkeuteen.

Runolaulelma-ilta syntyy yhdessä **Merja Larivaaran** kanssa ja oman bändin kanssa keikkaillaan Suomalaisten rakkaustarinoiden merkeissä. ”Esiinnyimme syksyllä myös **Paula Koivunien** ja Merja Larivaaran kanssa **Veksi Salmen** isossa juhlakonsertissa.”

”Minusta on ihana soittaa pianoa. On kuunneltava omaa sydäntään, eikä tiedä kiinnostaako rokkaaminen nyt. Jos on hyvä melodia, pianolauluun saa aivan oman herkkyyden ja läsnäolon. Tämä on uusi aihe, haastava ja siksi kiihottava. Minua kutkuttaa, uskallanko näyttää herkkyyteni.” ☺

Tekijöiden ja esittäjien verkkopalvelu uusiutui

Teosto maksaa omakustanteen hallinnointikulut vuonna 2012

NCB ryhtyi vuoden alusta laskuttamaan hallinnointikulut äänitteiden omakustanteiden lisensoinnista. Tällä pyritään todellisten hallinnointikulujen kattamiseen. Oikeudenomistajien omakustanteiden äänitteistä ei peritä muiden äänitteiden tapaan tallentamiskorvausta. Omakustanteesta on kyse silloin, kun julkaiset itse omia kappaleitasi levyllä.

Teoston jäsenkokous päätti kuitenkin joulukuussa Teoston hallituksen esityksestä säilyttää Teoston omien oikeudenomistajien omakustanteiden tallentamisen maksuttomana vielä vuonna 2012. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että Teosto maksaa 65 euron hallinnointikulut äänitekohtaisesti omakustanteen tekijöiden puolesta. Hallinnointikulut rahoitetaan kansallisista varoista.

Teoston oikeudenomistajat julkaisevat vuosittain noin 500–700 omakustanteita.

Omakustanteista tehdään ilmoitus NCB:n verkkopalvelussa entiseen tapaan. NCB lähettää 65 euron hallinnointikululaskun Teostolle, joka maksaa laskun oikeudenomistajan puolesta. Teosto ilmoittaa myös monistamoon, että asia on kunnossa ja levyt voi luovuttaa tilaajalle.

Oletko toivonut Teostolta helppokäyttöisempää ja nykyaikaisempaa verkkopalvelua? Toiveesi on kuultu: uusi verkkopalvelu avautui helmikuun alussa.

Uudessa palvelussa sekä teosilmoitusten että esitysilmoitusten tekeminen on entistä helpompaa. Myös satunnaisesti keikkailevat esiintyjät voivat tehdä esitysilmoituksensa verkossa, jolloin voimme tarjota musiikin tekijöille entistä tarkemman tilityksen.

Uudistus koskee esitysilmoitusten ja teosilmoitusten tekemistä. Muu osa verkkopalvelua säilyy entisellään. Seuraavassa vaiheessa

aloitetaan kustantajien sekä musiikkia käyttävien asiakkaiden verkkopalvelun parantaminen. Julkiset sivut www.teosto.fi saavat uuden ilmeen jo tämän vuoden aikana.

Uudessa verkkopalvelussa toimivat vanhan verkkopalvelun käyttäjätunnukset ja salasanat. Linkki palveluun löytyy tutusta navigaatiosta kohdasta "verkkooasiointi".

Palvelu ohjaa käyttäjänsä, mutta tarvittaessa voit pyytää apua myös Teoston oikeudenomistajapalveluista oikom@teosto.fi, puh. 010 808 118, ulkomailta +358 9 681 011.

NCB:n toimintaa tervehdytetään

Kun suomalaisen musiikintekijän kappaleita tallennetaan levyllä tai videotuotantoon, korvaukset musiikkiteosten käytöstä laskuttaa Teoston puolesta NCB (Nordisk Copyright Bureau). NCB on Kööpenhaminassa sijaitseva yhteisöjohtoinen tallennus- ja lisensoiva tekijänoikeusjärjestö, jonka jäseniä ovat pohjoismaiset tekijänoikeusjärjestöt Teosto, Koda, Tono, Stef ja Stim.

Äänitemyynnin vähentyessä NCB:n toiminta on muuttunut tappiolliseksi. NCB:n talous saatahan nyt tasapainoon alkavan tervehdyttämishojelman avulla.

Tervehdyttämishojelman sisältänyt muun muassa NCB:n asiakaspalvelutoimintojen keskittäminen Kööpenhaminaan. Tämä tarkoittaa sitä, että ensi lokakuusta lähtien myös suomalaisten äänite- ja av-tuottajien asiakaspalvelu sijait-

see Tanskassa. Asiakaspalvelua tarjotaan silti edelleenkin suomen kielellä. Kotimaisten oikeudenomistajien asiakasneuvonta hoidetaan kuten tähänkin saakka Suomessa Teoston oikeudenomistajapalveluissa.

NCB ryhtyy lisäksi laskuttamaan omakustanteiden lisensoinnista johtuvat hallinnointikulut ja tallennuskorvauksista perittävää provisiota korotetaan viidellä pro-

senttiyksiköllä joillakin tilitysalueilla. Samalla NCB alkaa kuitenkin tilittää oikeudenomistajilleen käyttäjäasiakkailta kerättyjä korvauksia, joita ei ole voitu aiemmin kohdentaa nimetyille teoksille. Näitä lisätilityksiä maksetaan oikeudenomistajille kerran vuodessa kesäkuun tilityksen yhteydessä.

TEOSTO-KALENTERI

Huhtikuu 2012

18.4. jäsenistön kevätkokous

Toukokuu 2012

Jos olet saamassa kesällä tilityksiä, muista 15.5. mennessä

- toimittaa Teoston kopio verokortista, jos olet hakenut verotukseen muutosta
- päivittää tieto mahdollisesti muuttuneesta tilinumeroasi verkkopalvelussa.

Kesäkuu 2012

Kesäkuun tilityksessä viikolla 24 maksetaan

- Esityskorvaukset valtakunnallisilla radio- ja TV-kanavilla, Ylen maakuntaradioissa, elokuvateattereissa, konserteissa ja muissa tilaisuuksissa vuonna 2011 esitetystä musiikista
- Esityskorvaukset kaupallisissa radioissa ja isoissa konserteissa 1.7.-31.12.2011 esitetystä musiikista
- Ulkomailta tulleita esityskorvauksia
- Tallennuskorvaukset ajalta 1.7.-31.12.2011
- Online-korvauksia ajalta 1.1.-31.3.2012.

HEO:n Lauluntekijälinja

22.8.2012 - 31.5.2013

Kansanopistossa Helsingin Kalliossa

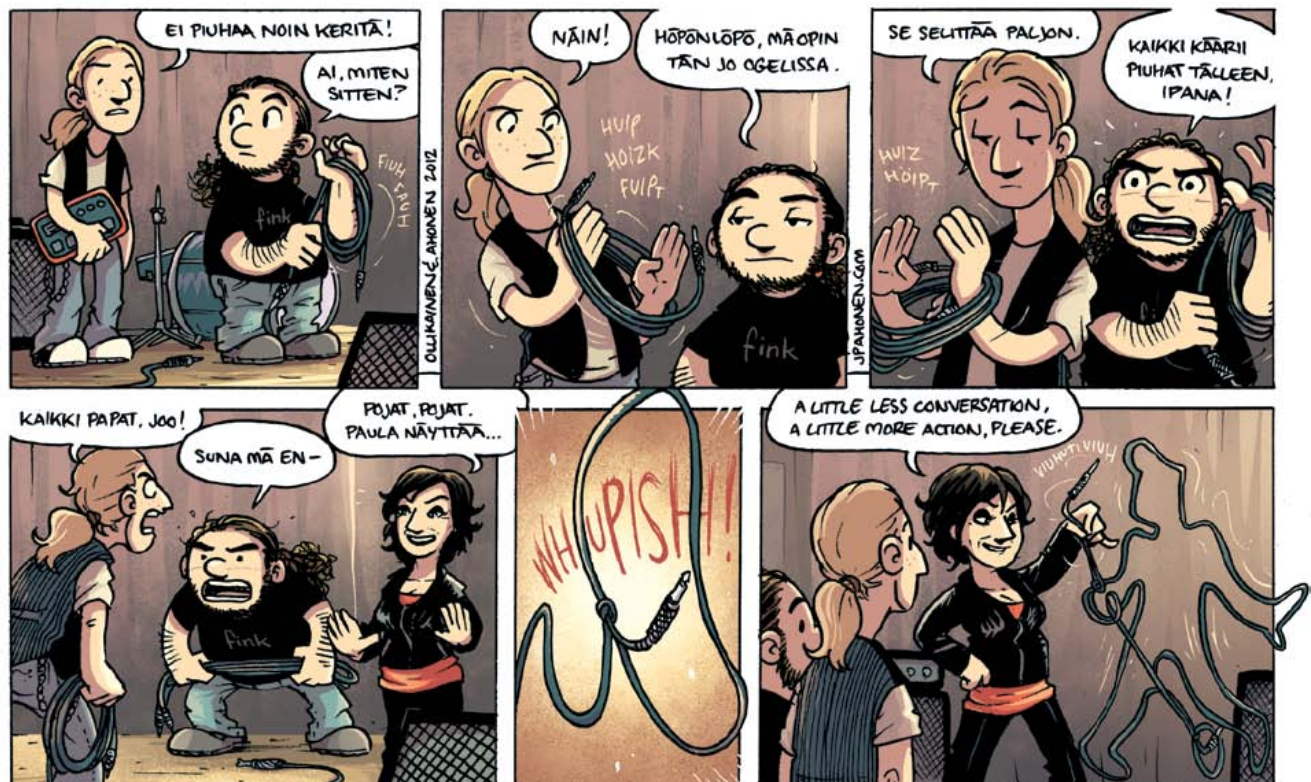

- Yksilöllistä valmennusta ja ohjausta kohti ammattimaista musiikintekemistä.
 - Koulutuksesta vastaavat Pekka Ruuska (koulutuksen johtaja) ja Martti Heikkilä.
 - Lauluntekijöille, säveltäjille ja sanoittajille.
 - Biisipajoja sekä jaksoja, jolloin keskitytään lauluntekemiseen.
 - Vierailijoina maamme eturivin lauluntekijät ja kevyen musiikin ammattilaiset.
- Opiskelu tapahtuu pääsääntöisesti arkipäivisin klo 15.00-20.00. Lukuvuoden opiskelun hinta on 3.240 euroa, johon sisältyy päivällinen opiskelupäivinä sekä tarvittava opintomateriaali. Mahdollisuus asumiseen soluasunnossa yksin tai kaksin.
- HEO:n lauluntekijälinjalle voit hakea heti. Lisätietoja HEO:sta.

HEO

Kirstinkatu 1
00530 Helsinki
Puh. 09 7742 420
Fax 09 7742 4232
www.heo.fi

SÄVELTÄJÄ

TEOSTO PALVELEE

TEOSTON ASIAKASPALVELUNUMERO 010 808 118

☛ PALVELUT MUSIIKIN TEKIJÖILLE, KUSTANTAJILLE JA ESITTÄJILLE

Asiakkaaksi liittyminen, teosilmoitukset, kustannussopimukset, osoitteenmuutokset, esitys- ja tallennuskorvausten tilitys, verotus, esitysilmoitukset ja ulkomaan valvontapyyntöt

Musiikkiasiantuntija
jenna.vainio@teosto.fi (paikalla ma 8.30–16)

Teoston asiakaspalvelu on avoinna ma–to 8.30–16, pe 8.30–15
Postiosoite: Lauttasaarentie 1, 00200 Helsinki
Puhelinvaihe: (09) 681 011, faksi (09) 677 134
www.teosto.fi, teosto@teosto.fi
Henkilökohtaiset sähköpostiosoitteet: etunimi.sukunimi@teosto.fi

☛ PALVELUT MUSIIKIN KÄYTTÄJILLE

Esitysluvat, tallennusluvut, yksityisen kopioinnin hyvitysmaksu

☛ SUOMALAISEN MUSIIKIN TIEDOTUSKESKUS FIMIC RY

Avoinna ma–pe 9–15, faksi (09) 682 0770
www.fimic.fi, info@fimic.fi
(09) 6810 1311 nuottitilaukset
(09) 6810 1315 kevyen musiikin tiedotus
(09) 6810 1300 vakavan musiikin tiedotus

Teoston vuosi 2011

Teoston kotimaasta keräämät korvaukset olivat viime vuonna yhteensä 45,3 miljoonaa euroa ja kokonaistuotot kasvoivat 53,6 miljoonaan euroon.

Teosto tilitti viime vuonna kotimaahan ja ulkomaille musiikin esitys- ja tallennuskorvauksia yhteensä 44,5 miljoonaa euroa. Summa on 1,4 miljoonaa euroa suurempi kuin edellisenä vuonna. Kotimaisille säveltäjille, sanoittajille, sovittajille ja heidän perillisilleen sekä musiikkikustantajille maksettiin tästä 21,2 miljoonaa euroa, ja loput 23,3 miljoonaa Teosto tilitti sisärjestöjensä välityksellä ulkomaisille musiikintekijöille ja kustantajille. Tilityksiä sai lähes 10 000 kotimaista tekijää ja kustantajaa.

Suomalaisen musiikin edistämiseen käytettiin 6,7 prosenttia tilityssummasta eli 2,6 miljoonaa euroa.

Teosto on ollut jo vuosia yksi

Euroopan tehokkaimmista tekijänoikeusjärjestöistä. Vuonna 2011 kuluprosentti oli 13,1.

Esityskorvausten tilityksiä varten Teostossa käsitellään mitava määrä tietoja. Esimerkiksi vuodelta 2010 käsiteltiin tilitykseen kuusi miljoonaa esitysta-

pahtumaa ja tilityksessä oli mukana 235 000 eri teosta. Vuonna 2011 rekisteriin ilmoitettiin yli 26 000 uutta teosta.

Asiakkaaksi liittyi viime vuonna 716 uutta musiikintekijää ja 18 kustantajaa. Vuoden lopussa Teostossa oli yhteensä 25 806 oikeudenomistaja-asiakasta, joista kustantajia 647.

Tekijöistä valtaosa on miehiä ja naisten osuus jää 17 prosenttiin. Naisten määrä on kuitenkin kasvamassa, sillä 20–29-vuotiaista asiakkaista on naisia jo 21 prosenttia ja alle 20-vuotiaista jopa 41 prosenttia. Kaikista Teoston vuoden aikana liittyneistä asiakkaista 23 prosenttia oli naisia.

